

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM

ÁRA: 80 FILLÉR

1974. ÁPRILIS 11.

LAPUNK TARTALMÁBÓL

KITEKINTÉS
A GYAKORLATI ÉLETBE

POL. TÁBOROK IDEJÉN

KOLLÉGIUMI NAPOK

KEN

Máris rajtolni lehet!

Most először rendezzük meg április 22. és május 1. között a Közgazdász-Egyetemi Napokat, máris közismert és népszerű nevén KEN-t. Először, de — feltett szándékunk szerint — nem utoljára. A KEN-nel ugyanis hagyományt szeretnénk teremteni az egyetem életébe, a közgazdász di-

ákéletbe szervesen illeszkedő, azt még színesebbé, tartalmasabbá tevő haladó hagyományt. A cél tehát komoly. A program komoly is, vidám is, a tervek és elképzelések szerint mindenképpen tartalmas és olyan jellegű, melyben a névrövidítés első betűjének

legalább akkora súlya van, mint a másik kettőnek.

A KEN keretében bonyolítjuk le az idén házi TDK-konferenciánkat, így a KEN és a TDK-konferencia megnyitása egybeesik. Négy napon keresztül a programok gerincét a

(Folytatás a 2. oldalon)

Fotó: Eszes István

Viszontlátásra 1975-ben!

Ha tavaly a Kollégiumi Napok után kicsit fanyar arccal írtam meg az értékelést, a lezajlott eseményekről, idén az eltelt idő távlatából, a véleményeket ismerve optimistán szánhatjuk tollam a papírlapra. Mert az ez évi Kollégiumi Napok jól sikerültek. Igaz, hogy a szervezők soha ennyi energiát, munkát nem fektettek még az előkészítésbe, mint ez alkalommal. Már az előzetesen kiadott programfüzet alapján is le lehetett mérni, hogy többnek tekintik ezt a rendezvénysorozatot, mint munkatervből kipipálható feladatot. A programfüzet prologusában ezt meg is írták. Szeretnénk, ha hagyományá válna majd idővel a Kollégiumi Napok műsora. Az idővel szót hangsúlyozni kell, mert nagyon rögzis ismeretlen úton járunk a szervezők. Egyetemünkön nincs, vagy alig van múltja a diák hagyományoknak. Az itt tanuló legfeljebb, ha hallomásból ismerik a más egyetemeken zajló nagy diákünnepségeket (VEN, Valeta-ünnepségek stb.). De talán mintha ez évben megmozdult volna valami. Legalábbis a KEN ünnepségekről szóló tudósítások erre engednek következtetni. Ehhez szeretnék mintegy a KEN bevezetéséknél csatlakozni a Kollégiumi Napok sorozata, melynek az a célja, hogy a meglehetősen szétzórhat kollégium lakóit közelebb hozza. Hogy mennyire sikerült ez az első alkalommal? Azt lehet mondani sikerült.

A Kollégiumi Napokról szóló színes összeállítást, a 7. oldalon közöljük.

„Szeretett Oktatónk Kupa”

A KISZ-végrehajtóbizottság döntött a „SZERETETT OKTATÓNK KUPA” megalapításáról, amelyet a KEN keretében április 27-én megrendezésre kerülő vetélkedő során osztanak ki először. A választások lebonyolítására Egyetemi és Kari Választási Elnökségek alakultak. Az alábbiakban közöljük az Egyetemi Választási Elnökség felhívását a hallgatókhoz.

Mindenkihez! Idén először kerül kiosztásra a hallgatók ítélete szerinti három legeredményesebb oktatóknak a Szeretett Oktatónk Kupa.

Az esemény a játékos forma ellenére nagyon komoly. Te is vegyél részt a választásban!

Az egyetem összes oktatója közül kell kiválasztanod a megítélésed szerint legméltóbbat a címre. Fontold meg jól, kire szavazol. Gondolj arra, hogy a sors kiszámíthatatlan szeszélye folytán még belőled is lehet oktató.

Azok a legeredményesebb oktatók, akiknek a kupát ítéljük, a választást követő egy-két napon belül rövid előadást tartanak tudományterületük valamely érdekes kérdéséről. A választást ezt követően, míg e világ világ, minden évben a Közgazdász Egyetemi Napok alkalmával megismételjük.

Választás április 27-én, szombaton délután. A választás részletes menetrendjét a KÖZGAZDÁSZ következő száma közli.

Ünnepeltünk

A magyar történelem legszébb véletlenei közé tartozik, hogy a legnagyobb nemzeti ünnepeink tavaszra esnek. Amikor történelmünk e három nagy napját ünnepeljük, a forradalom, a szabadság, a függetlenség eszébe jutunk. Ez az egybeesés már nagyon sok költőt és politikust megláttatott az ünnepi beszédek kedvelt fordulata lett. Igen, a tavasz, az öröm, a fiatalság örök szimbólumok. Olyannyira, hogy közhelyekké is koptattuk őket. Mégis, amikor április harmadikán délután, ragyogó időben az aulába érve a jó ritmú, hangulatteremtő gitár és énekesző fogadott, ezek a dolgok jutottak az ember eszébe.

A felszabadulás 29. évfordulójára rendezett ünnepi megemlékezés, amelyen egyetemünk vezetői mellett megjelent többek között Timur Alekszejevics Csikoványi elvtárs, a budapesti szovjet nagykövetség másodtitkára és Murai György elvtárs, a budapesti pártbizottság egyetemi instruktora, és természetesen sok hallgató, a Himnusz elénekklésével vette kezdetét. Győre Imre „Vers a szocializmusról” című költeményét szavalták el, majd Szuhay Miklós elvtárs mondott ünnepi beszédet. Áttekintette, hogy mit jelentett akkor április 4-e az országnak, az egyes

embereknek, munkásoknak, parasztnak. Mit jelentett az, hogy a háború megszűntén túl a romeltakarításokon túl, kicsoda lelkesítő távlatok nyíltak meg az emberek előtt. Építeni kellett. A romokból új házakat, a múltból új társadalmat. Az igazi hazateremtés feladata: az államosság és a földosztás ideje jött el. A munkáosztályt és a lehetőséggel, s „... hogy valóban maguknak építsenek”, megragadta a hatalmat, győzött a proletárdiktatúra. Befejezésül Szuhay elvtárs hangsúlyozta, hogy a kezdés után a 29 év kimagasló eredményeket hozott. Eppen ezért kell hálával gondolnunk azokra „... akik életüket áldozták azért, hogy a múltra már csak emlékeznünk kelljen, akiknek jelenünket köszönhetjük”.

Az ünnepség egyik legszebb aktuása a kitüntetések, a különböző címek adományozása. Hadd soroljuk fel mi is a kitüntetettek!

A Munka Érdemrend ezüst fokozatát kapta egyetemünk oktatói közül dr. Kreskay Ferenc docens és dr. Ferencz László tanszékvezető egy. docens. Fiatal oktatóink közül az oktatásügy kiváló dolgozója címet kapta dr. Szabó Katalin, a pol. gazd. tanszék adjunktusa. Dr. Ligeti Sándor, a pénzügy tanszék adjunktusa a kiváló pénzügyi dolgozó címet kapta. Dr. Kol-

larik Amália docens A haza szolgálatáért érdemremlében részesült.

Immár hagyomány a F. I. N. záróakadémiánál egyes kiváló KISZ-vezetők kitüntetésre. Kiváló ifjúsági vezető címet kapott Veres Pál V. éves végzős hallgató és Tarsai Gyula, a KISZ VB agit. prop. titkára. Aranykoszorús jelvényt kapott Gyarmati István ker. kari titkár, Muraközi László és Csizsinszky Katalin a KISZ KB dícsérő oklevelében részesült. A Munkáosztály centenárium versenyében elért helyezéseiért Klug Ferenc osztályvezető Kiváló parancsnok kitüntetést kapott.

Az ünnepséget ezután a Duna népi együttes tette emlékeztetéssé. Befejezésül még egy gondolat: Mostanában sokat vitatkoztunk arról, hogyan ünnepeljük. Többen sokallják a protokolláris jelleget és több spontenitást kívánnak. Sok tekintetben igazuk van. Jobb formát kell adni a tartalomnak. De bárhol is ünnepelünk, a lényeg mindannyiunk számára egyértelmű, s ezt az ünnep előtti és utáni hétköznapi adaják meg. Ilyen Gyula szép szavaival szólva: történelmével vonal itt a szivós nép, minden eddiginél nagyobb beleszőlással a történelemcsináltsába. Másrészt mint korábban. Immár harminc esztendeje.

TÁJÉKOZTATÓ

A nyári hazai és külföldi építőtáborokról és az NDK-beli munkaakciókról

A Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága a mai napig két külföldi partnerrel kötött szerződést: a Katowicei és Krakkói Közgazdasági Főiskolával. (Katowicébe 20, Krakkóba 15 fő utazhat.)

Katowice:
megérkezés június 29-én, hazautazás július 30-án — munka konzervgyárban vagy tejgyárban — a szabadnapokon kirándulás — a munka után országházás a Krakkó—Varsó—Gdansk útvonalon.

Krakkó:
megérkezés július 1-én, hazautazás augusztus 1-én — munka az építőtáborban — a munka ideje alatt kirándulás Vieličskára és Rozsnovba — a munka után országházás a Krakkó—Gdansk—Varsó útvonalon.

Költségmentesen mindenki esetében 750—800 Ft merülhet fel, ami a vasúti jegyek árát és a zsebpénzt — 400 Ft — foglalja magában. Az NDK-beli munkaakcióra 92 fő részére kötöttünk szerződést. Az I. turnus július 8—26-ig dolgozik, a II. turnus pedig július 26. és augusztus 19. között.

A munkaakciókban részt vevők kb. 350—400 márkafizetést kapnak. Üdülésprogramjukat tetszés szerint alakíthatják. A berlini Közgazdasági Főiskolával még csak előzetes szerződést kötöttünk, 10 fős brigádra. Itt is — mint minden más szocialista országban, a Szovjetunió kivéve — a háromhetes munkát 10 napos kultúrprogram, üdülés követi. Brigádkunk kiutazása csak július 20-a után lehetséges.

Bolgár
Szófiával és Várnával
csak április végén tudjuk megkötni. Az bizonyos, hogy Bulgáriába 10—10 fő utazhat. A kiutazás valószínű időpontja július 8—15 között.

Az irkutszki és a jereváni
építőtábori csere megvalósulása, sajnos, még mindig bizonytalan. Végleges döntés ebben a kérdésben április 15-ig várható. KISZ-bizottságunk és az NKB mindent megtesz annak érdekében, hogy a csere létrejöjjön.

Változatlanul látszik, hogy ez évben először sikerül brigádot cserélnünk a szabadkai Közgazdasági Tagozattal (10 fővel). Amennyiben az irkutszki és a jereváni csere megéri, lehetséges, hogy a moszkvai Plehanov Főiskolával vesszük fel a kapcsolatot.

Hazai, saját szervezésű építőtáborainkról:
a külföldiek többsége a Budapesti „Duna” Konzervgyárban fog dolgozni, július 10. és augusztus 10-e között. Ide várjuk elsősorban a hallgatók jelentkezését. (Minden jelentkezőnek kollégiumi szállást biztosítunk!)

Bocsán, a Duna-Tisza közén,
kollégiumépítési akcióban veszünk részt, 20 fővel. Itt csak egyetlen kéthetes turnus lesz július folyamán.

Tervezzük egy 60—80 fős sátor tábor létrehozását Dunakeszin. A tárgyalás az ottani konzervgyárral előrehaladott állapotban van, a megállapodásra rövidesen sor kerülhet.

Tájékoztatónkban sajnos még elég sok a bizonytalan pont, éppen ezért kérünk minden érdeklődőt, hogy figyelje a KISZ-bizottság híradó tábláját. Es végül egy figyelmeztető: az NDK-munkaakció kivételével külföldi építőtáborban csak az vehet részt, aki egyetemi éve alatt egy hazai táborban már két hetet dolgozott!

Évfordulók

Százhetvenöt éve, 1799. április 21-én született Acsteszeren Táncsics Mihály. A jobbügyből lett kézműves, takácsmunkás, tanító, majd lapszerkesztő, politikus, népvezér nyolc évig rejtőzött a Bachkorszak éveiben. A maga építette börtönből csak 1857-ben, az amnesztiával szabadulhat. A bűjtés éveiben és utána is szüntelenül ír, dolgozik. 1860-ban felség sértés vádjával letartóztatják, tizenöt évi börtönre ítélik. Az egészségtelen, sötét budai börtönben Táncsics látása egyre jobban gyengül (itt vakult meg fogsgása idején Wesselényi is), de dolgozott, írt, később vakon is. Itt születik meg a „Fővárosunk” című könyvekéje is, melyben a holnap Budapestjét álmódja meg.

1867 márciusában, Jókai kezdeményezésére, a kormány kérésére amnesztiát kapott, ezután ismét harcos, munkások következnek. 1884-ben, nyolcvanöt éves korában halt meg.

Kétszázötven éve, 1724. április 22-én született Immanuel Kant, akit méltatói, életrajzírói, mint a „königsbergi remeté” mutatják be. Valóban, a szülővárosától mindössze 27 kilométerre levő tengeret sem látta meg soha. Ezt a közélettel elzárkózó gondolkodó életműve mégis egy polgári forradalomra készülő nemzet ideológiájává avatja. Első nagy képviselője annak a tizenhatalmadik század végén — tizenkilencedik század elején kibontakozó szellemi áramlatnak — a klasszikus német filozófiának —, amely a „francia forradalom német elmélete” (Marx) volt, s egyik legfontosabb forrása a marxista filozófiának.

A königsbergi filozófus nagy kísérlete, hogy elvégezve a tiszta ész kritikáját, választ adjon a filozófia lehetőségeinek, az emberi megismerhetőség határainak kérdésére. Azonban annak a társadalmi valóságnak a korlátaiba ütközött, amelyben benne élt, anélkül, hogy azt maga történelmi konkrétságában és teljességében megértette, illetve megérthette volna. Ezért torpan meg az általa objektív valóságként elismert, de megismerhetetlennek minősített magán való világ előtt — s ezért válik filozófiája agnoszticizmussá, s ennyiben idealistává.

— mp —

Fotó: Bajusz Károly

KEN

Máris rajtolni lehet

(Folytatás az 1. oldalról)

TDK adja, aminek ezzel is szeretnénk rangját, jelentőségét kiemelni. Közben persze a délutáni, esti órákban más rendezvényekre is sor kerül majd. Az alábbiakban rövid tájékoztatást adunk közre az egyes programokért felelős szervezők — egyelőre szűkszavú (mert hol maradna különben a meglepetés) — nyilatkozatai alapján.

Az oktatói KISZ-szervezet öregdiák-találkozót szervez. Csányi Klára (számvitel tanszék) — Az új egyetem első öt évfolyamán végzett „öregdiákokat” szeretnénk meghívni, körülbélül 20—25 főt. A meghívottak között szerepelnének a felső és középszintű vezetésben dolgozó emberek a gazdasági élet különböző területeiről, de más pályákra került közgazdászok és természetesen egyetemünk oktatói közül is néhányan. Velük találkozunk mi, az egyetem hallgatói és fiatal oktatói egy kötetlen beszélgetésre, aminek témáját persze a meghívottak és a meghívók köre jórészt meghatározza, mert miről is beszélgetnénk, ha nem valamennyiünk közös ügyéről, a közgazdász képzésről, a közgazdász pályáról, s az ehhez kapcsolódó kérdésekről.

Mint hírvivatunkban arról

már beszámoltunk, művészeti csoportjaink — köztük a zene- és énekkar — részt vett az egyetemi és főiskolai folkloresztívalon. Egy kamaracst keretében az ének- és zenekar fesztiválműsorával lép fel az egyetem hallgatói előtt.

Az általános kar párttörténeli sorozatának soron következő előadását ugyancsak a KEN keretében rendez meg. Hajdú Tibor a történelemtudományok doktora, a Párttörténeli Intézet tudományos főmunkatársa Emigrációk a két világháború között címmel tart előadást.

A programsorozat egyik legtöbb embert mozgató rendezvénye lesz valószínűleg a „100 éves Várház” címmel illetett közgazdász-vetélkedő. Az előkészületek jegyében szervezői, az ipar IV./5. csoport tagjai napok óta előjátékokat folytatnak, olykor — jobb híján — kockacukor- dobókockát alkalmazva a főpróbához.

A vetélkedő jellegében hasonlítani fog a tavalyihoz, a Ki nevet a végén — alapján játsszuk. A kérdéseket nyolc témakorból: politika-történelem, zene, sport, irodalom, képzőművészet, közgazdaságtudomány, természettudomány, egyéb — állítottuk össze. A nyolcvanfős csapatok legeredményesebbje I. díjként az egyetem jubileumára megjelent évkönyv 80 példányát kapja, plusz még valamit, ami egyelőre még titok. Az előzetes feladatokkal (lásd alábbiak-

ban) máris rajtolni lehet. A vetélkedő szünetében kerül sor a Szeretett Oktatónk Kupa szavazására és eredményhirdetésére, melynek lebonyolításáról a mellékelt felhívás tájékoztat.

Vasárnapi mozgásra, szurkolásra invitál Spielmann János, a sportprogramok szervezője. Az Úttörőstadióban tanár-diák focimeccsen szurkolhat ki-ki szíve szerint a választott félnek, s hogy ne csak lelkes, de passzív részvevője legyen az eseményeknek, össznépi kocogás a szigeten a program másik része. Másnap kerül sor a Kosárlabda Kongresszusai Kupa döntőjére a Kinizsiben és a tanár-KSC II. férfi kosárlabda-mérkőzésre.

A Fórum szervezője Tarcsi Gyula. Elképzelései szerint a tanárok (az állami, párt- és gazdasági vezetés képviselői) és a diákok (a KISZ különböző szintű szerveinek képviselői) tennének fel egymásnak kölcsönösen kérdéseket.

A KEN záróprogramja május elsején a már hagyományos májális, melyre az

Díőhőjban egyelőre ennyit a KEN-ről. Persze a lebonyolítás során még mindenkit érhetnek meglepetések is, mert a szervezők közül néhányan „titkos terveket” forgatnak fejükből azzal kapcsolatban, hogy mit még és hogyan. Ezeket azonban nem hajlandók elárulni, mondván — ha sikerül megszervezni, siker lesz, ha pedig nem —, miért okozunk csalódást?

A KEN programja

- Április 22. 14 óra: A KEN és a TDK-konferencia megnyitása
- Április 23. 18 óra: Öregdiák-találkozó
- Április 25. 19 óra: Kamaracst
- Április 26. 19 óra: Párttörténeli sorozat előadása
- Április 27. 14 óra: TDK zárása
15 óra: „100 éves a Várház” közgazdász vetélkedő
- Április 28.: KEFÍR az Úttörőstadióban
- Április 29: Sportnap
- Április 30. 18 óra: Fórum
- Május 1: Felvonulás, májális — a KEN zárása.

A vetélkedő előzetes feladatai

1. Allítsatok össze képregényt egy szabadon választott történet alapján, képaláírásokkal! A képregény hossza 10—15 kép legyen. Pontszám: 15 pont.
2. Gyűjtsetek össze minél több 1970. január 1. előtti vámacdulat! Pontozás mennyiség alapján maximum 30 pont.
3. Fejtsétek ki propagandát a KEN érdekében! Készítsetek saját tervezésű kari emblémával díszített transzparenst, amellyel részt vesztek a KEN rendezvényein, így a vetélkedőn is! Készítsetek minél több plakátot és helyezétek el ezeket az egyetem különböző pontjain! Pontszám: maximum 20 pont.
4. Fotózzatok le minél több különböző nemzetiségű arcot! A képeket hitelesíttésétek aláírásával! Pontozás mennyiség alapján, maximum 25 pont.
5. Gyűjtsetek össze minél többet a Keleti Kereskedelmi Akadémia indexei közül! Pontozás mennyiség alapján, maximum 30 pont.

Beadási határidő: április 25. 12 óra, helye a KISZ-bizottság!!!

— Olyan hideg a lábad!

Ifjúsági bizottság

Az elmúlt hetekben alakult meg egyetemünkön az ifjúsági bizottság, melynek elsősorban fiatal oktatók és alkalmazottak a tagjai. A bizottság elnöke dr. Stark Antal rektorhelyettes elvtárs. Az ifjúsági bizottság megtartotta első ülését, ahol a tanév végéig a következő feladatokat jelölt ki: Május végéig értékelni kell az egyetemi ösztöndíjpolitika végrehajtásának tapasztalatait, és állást kell foglalni a KISZ-vb fejlesztési javaslataival kapcsolatban. Javaslatot kell tenni a fiatal oktatók helyzetének javítására, az erről szóló KISZ-értékelés megvitatása alapján. Június végéig meg kell vizsgálni a délelőtti hallgatók órarendjének fejlesztési lehetőségeit, különös tekintettel a folyamatos elfoglaltság biztosítására. Ugyancsak júniusi határidővel az ifjúsági bizottság javaslatot kíván kidolgozni az egyetemi, állami és társadalmi testületek 1974/75. tanévi munkatervébe ajánlott ifjúságpolitikai témakörökre.

— mp —

Kitüntetések

Az általános kar KISZ-küldöttértekezletén a vezetőség VB OKLEVÉL-lel tüntette ki: Gelencsér Árpád — studium, Bankó Sándor — studium, Píringer Júlia — instruktör, Orbán Klára — instruktör.

KARI OKLEVÉLET kapott: Szita Éva — kari tanácsstag, Hirság Zsuzsa — studium, Herczeg László — studium, Solt Katalin — studium, Fabriczki András — studium, Horn György — studium, Máray László — studium.

IRÁSBELI DICSERET-ben részesült:

Nagyimihály Ferenc — studium, Zádor Júlia — studium, Nagy Rózsa — studium, Molnár Ilona — instruktör, Marzi Mária — instruktör, Bihari Péter párttörténeli sorozat szervezéséért, Siklós Tamás — szervező munkáért, NGT-én, András Imre — tanulmányi verseny szervezéséért, Bod Péter — szakmai vetélkedő előkészítéséért, lebonyolításáért, Majoros Pál — szakmai vetélkedő előkészítéséért, lebonyolításáért.

Művészeti fesztiválok

A KISZ KB és a Művelődésügyi Minisztérium felhívására ez év tavaszán is megrendezésre kerültek és kerülnek az országos egyetemi és főiskolai művészeti fesztiválok. Lapzártáig a következő eredményekről kapunk tudósítást: tánckarunk Keszthelyen ezüst-, zenekarunk bronz-, Németh Krisztina III. évf. külkereszközös hallgató pedig népdaléneklésben ezüstérmét szerzett.

Enekkarunk Egerben első helyezést ért el. Egyetemünk képviselői közül a nyíregyházi vers- és prózamondó versenyen Brodi Gábor ezüst-, Marzi Mária és Lázár Imre pedig bronzérmét szerzett. Gratulálunk a kitüntetetteknek.

A fesztivál következő eseménye az irodalmi színpadok vetélkedője lesz, mely április 17. és 20. között kerül megrendezésre Debrecenben. A vetélkedőn irodalmi színpadunk is részt vesz.

Névadó ünnepség

Kedves kis műsor keretében zajlott le március 25-én délután a szakszervezet rendezésében egyetemünk tizenöt oktatója, illetve dolgozója gyermekének névadó ünnepsége.

A névadáson Boér Andrásné szakszervezeti titkár üdvözölte a megjelent szülőket, névadó szülőket és gyermekeiket. Az ünnepségen jelen volt Boros Ferencné, a IX. kerületi tanács anyakönyvvezetője és Vámosi Sándor elvtárs, a pártbizottság titkára.

Egyetemünk énekkara gyermekdalokkal köszöntötte a csecsemőket, Boros Ferencné pedig a névadó szülőket szereplő, a család és a szülők kapcsolatáról tartott beszédét. Ezután a névadó

szülők ünnepélyes fogadalomtételre költöztek. Az esemény az ajándékok átadásával ért véget.

A KRAKKÓI KÖZGAZDASÁGI FŐISKOLA TDK-konferenciáján egyetemünkről kétfős delegáció (Koci Margit IV. évf. külker. és Kovács István IV. évf. ipar szakos hallgató) vett részt. A TDK-konferencián sikeres szereplésükért elismerő diplomát kaptak.

AZ EGYETEMI TANÁCS ÉS A PÁRTBIZOTTSÁG együttes ülésen tárgyalta meg az egyetem fejlesztési irányelveit és intézkedési tervét április 1-én. A hosszú távú fejlesztési terv ismertetésére legközelebbi számunkban visszatérünk.

BRÁVÚR

Női kosárlabda-csapatunk bejutott a Főiskolai Bajnokság négyes döntőjébe! KSC—Kertészeti Egyetem 59:53 (36:27). Gratulálunk a szép s'kerméz, és reméljük, a lányok a kecskeméti döntőben érkes helyezést érnek el.

Semmi baj: CASCO

Kitekintés a gyakorlati életbe

Az egyes tanszékek által szervezett tanulmányutakon és üzemlátogatásokon mi egyetemi hallgatók gyakran nem is gondolunk arra, hogy ezek mennyire szerves részét képezik oktatásunknak. Ebben a félévben két alkalommal is módomból volt meggyőződni arról, hogyan segítenek bennünket az egyes tanszékek a gyakorlati életbe kitekinteni. A politikai gazdaságtan tanszék „Szocialista vállalat” koncentrált tanfolyama keretében 34 diáktársammal együtt néhány napon át tanulmányozhattuk 10 budapesti nagyvállalat és a velük termelési kapcsolatban levő Szabolcs-Szatmár megye életét. A „Szocialista vállalat” koncentrált hatékonyságára jellemző, hogy a gyűjtött anyagra támaszkodva több TDK-dolgozat készült, s a felvetett problémákkal szakkollegium keretében 8-10 hallgató továbbra is foglalkozik. A második alkalom a gazdaságföldrajz és regionális gazdaságtan tanszék által Fehér és Veszprém megyében szervezett tanulmányút volt.

A politikai gazdaságtan tanszék koncentrált tanfolyama keretében egy speciális vállalati struktúrák egy megye kapcsolódására gyakorolt hatását vizsgáltuk, amelyen keresztül részben egy megye komplex gazdasági problémáit táruktak fel előttünk, részben pedig az, hogy az általunk megfigyelt vállalatok közös vonásaik mellett működési feltételeiket és népgazdasági helyzetüket tekintve igen különbözőek. A gazdaságföldrajz tanszék tanulmányútján pedig az alumíniumgyártás vertikális folyamatát jártuk végig a bauxit kitermeléstől a késztermék gyártásig.

Mindkét alkalommal, mind a budapesti üzemekben, mind Szabolcs-Szatmár és Fehér, valamint Veszprém megyében mint égető probléma merült fel a munkaerőellátottság, a munkaerőállandóság és az ingázás. Az ingázás összefügg az iparosítással, megszüntetni nem lehet, kedvezőtlen mértékét és hatását bizonyos intézkedésekkel azonban csökkenteni lehet. Ennek egyik módja, hogy gyári autóbuszokon szállítják a dolgozókat a munkahelyekre, ami csak átmeneti megoldás, de mindenestre kiküszöbölő a késéskéket, a rossz közlekedési lehetőségek miatti munkaidőkieésést. A másik mód, hogy a vállalatok anyagi lehetősé-

geikhez mérten igyekeznek letelepíteni a munkásokat. Tapasztaltuk, hogy mind Szabolcs-Szatmár, mind pedig Fehér megyében településközpontok kialakítására törekcsenek.

A székesfehérvári Könnyűfémű dolgozó létszámának mintegy 50-60 százaléka ingázik, ami 2500-2300 főt érint. A Könnyűfémű ép-pen ezért külön programot dolgozott ki az ingázók letelepítésére és általában két év alatt munkásait lakáshoz tudja juttatni. A lakások építési költségeit egyelőre nagyon megemeli, hogy a házgyári elemeket 80 km távolságról szállítják.

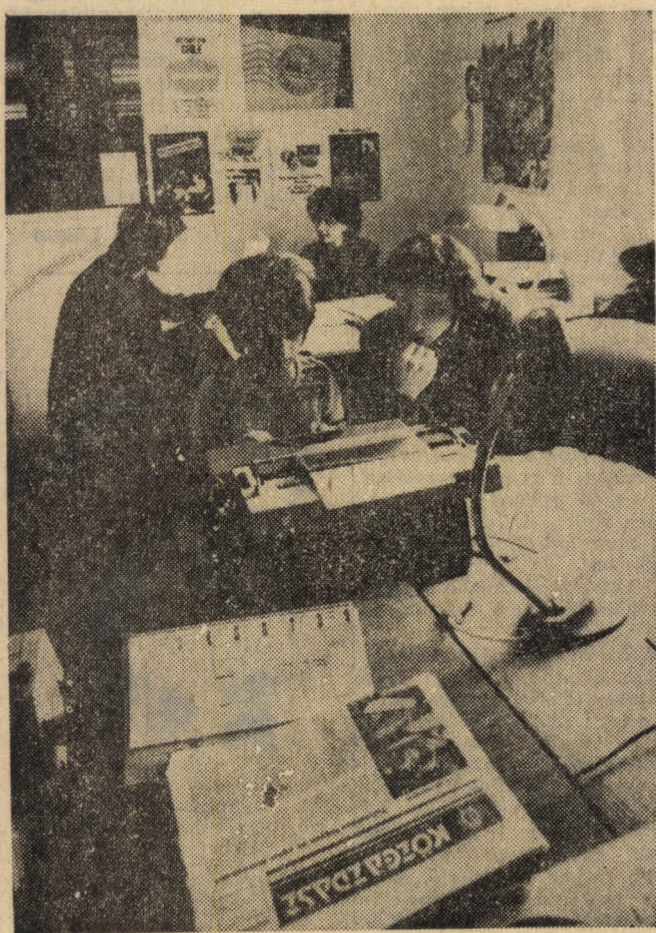
A feszült munkaerőhelyzet a vállalatokat a hatékonyabb és gazdaságosabb termelési módszerek alkalmazására is kényszeríti, olyan megoldásokra, amelyek munkaerő-megtakarításokat tesznek lehetővé. A bauxit kitermelés-nél pl. kimutatható, hogy a külszíni fejtés lényegesen olcsóbb, mert jobban gépesíthető és míg egy kisebb mély-művelésű bányában nagyobb beruházással is 30-40 embert kell foglalkoztatni, ugyanannyi ásványanyag kitermeléséhez külszíni fejtéssel kisebb beruházás és 4-5 fő foglal-koztatása elegendő.

A gyakorlati élettel való ismerkedésünk az elmélet és gyakorlat találkozására volt, sok komplex problémával ismerkedtünk meg, amelyek közül csak néhányat említettem, főleg azokat, amelyek szinte laboratóriumi tisztasággal kristályosodtak ki előttünk.

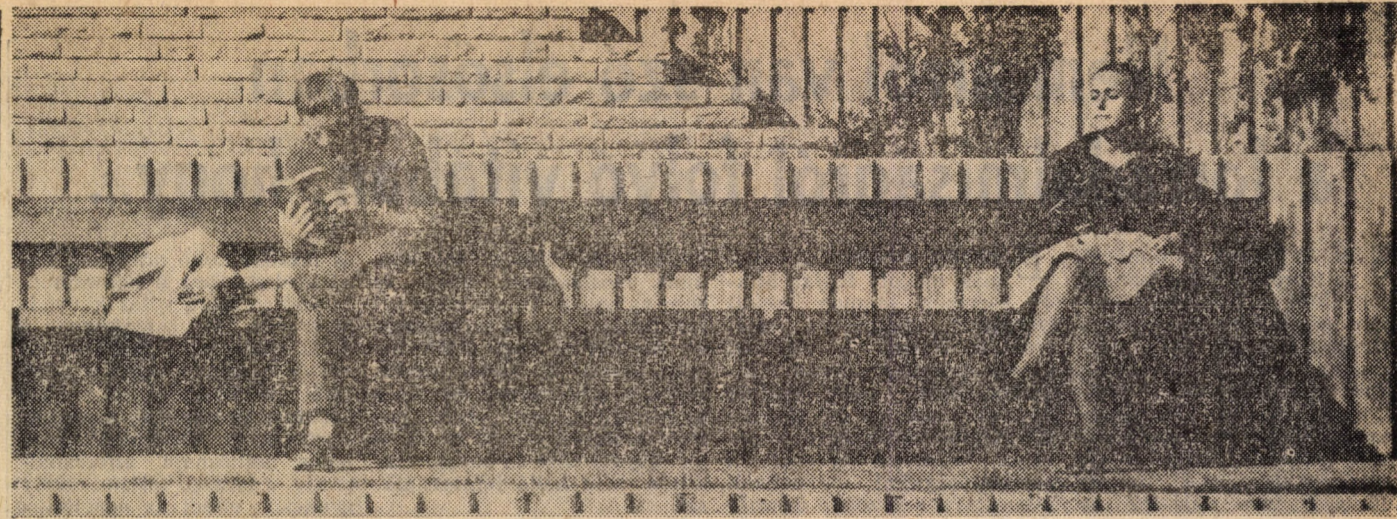
A közgazdasági problémák megismerése mellett sok egyéni és csoportos kulturális programban is volt részünk. Szabolcsban pl. a meglátogatott városokban városnézés, közös találkozások és programok a Bessenyei György Tanárképző Főiskola (Nyiregyháza) diákjaival. Fehér megyében tett tanulmányutun-kon végigjártuk az 1000 éves Székesfehérvár, valamint Veszprém történelmi nevezetességeit, kirándultunk a Sü-megeli várba és csónakáztunk Tapolca tavasbarlangjában, amely a világon szinte páratlan természeti képződmény. Sajnos a sok érdekes látnivaló ellenére ennek az utóbbi tanulmányi kirándulásnak a látogatottsága igen gyér volt, és a hallgatók a férőhely alig egyharmad részét vették igénybe.

Sikos Tamás
NGT/III. elméleti

KÉSZÜL AZ ÚJSÁG

Fotó: Eszes István

Fotó: Eizenkammer Károly

ÉVKÖZI DOLGOZATOK, ÉV VÉGI VIZSGÁK

...ez a módszer sem tökéletes

Lapunk előző számában a pg-tanszéken érdeklődtünk az évközi dolgozatokról, az évközi vizsgákról. Most ugyan-ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban a filozófiatanszék kerestük fel. A tanszék képviselőjében Erdei Mihályné és Ori Júlia nyilatkozott.

Hasonlóan a pg-tanszékhez, önök is több ízben alkalmazták az évközi írásos számonkérést...

— Azt hiszem, fontos tisztázni: az úgynevezett teszt-íratást nem ez vagy az a tanszék találja ki. Mi is az egyetemi tanács határozata alapján vezetjük be a számonkérés írásos formáját. Korábban más tantárgyak esetén sem volt ilyesmi. A tavalyi első félévben azonban csak a filozófiatanszék nem alkalmazta ezt a módszert. Így fennáll az a reális veszély, hogy a hallgatók a többi tárgyra koncentráltak és elhanyagolták a filozófiát.

Milyen típusúak voltak a kérdések?

— A dolgozatoknál a kérdések négy alap típusúak: variá-

definíciók magyarázatai; fogalmak viszonya; az egyes álláspontok, irányzatok rövid értékelése. A hangsúlyt főleg az alapvető fogalmak, definíciók ismeretére helyeztük.

Mik a tapasztalatok a tesztekkel kapcsolatban?

— Természetesen ez a módszer sem tökéletes. Minden-esetre sikerült elérnünk azt, hogy a hallgatók folyamatosan tanulnak, s rászorítottuk őket arra, hogy a továbbtanulás szempontjából is nélkülözhetetlen alapfogalmakat elsajátítsák. Túl sok volt talán a dolgozatok száma. A mi tanszékünk ugyan csak három íratott, de nem sikerült megoldani az összes tanszékkel kooperálását, így fordulhatt elő az is, hogy egy napra két-három dolgozatíratás esett. Ebben a szemeszterben csak két dolgozatot íratunk, csökkentve a diákok terhelését. Természetesen a tesztek megírása elvette az oktatási idő egy részét. Nagyon hasznos volt azonban a dolgozatok értékelése.

Hogyan dolgoztak ki egy-egy tesztet?

— A dolgozati kérdéseket mindig az az oktató készítette

el, aki a tanszéken belül a megfelelő anyag részre orientálódott. Ezután a tanszék-közössége is megbeszélte a javasolt kérdéseket, és ha szükséges volt, módosított rajtuk. Bármely oktatónk javasolhattott változtatásokat, de ahhoz a programhoz, amelyet a tanszéki kollektíva alakított ki, mindenkinek ragaszkodni kell. Ez nem jelenti azt, hogy bárkinek ne lehetne egy kérdés kapcsán magánvéleménye, a dolgozatok javítását azonban az egységesen elfogadott válaszok alapján kellett és kell elvégezni.

Hogyan készült fel a tanszék a diákok vizsgán való több-kevesébe objektív elbírálására?

— Minden vizsgaidőszak előtt tanszéki értekezletet tartunk. Ekkor igyeckszünk egységes vizsgakövetelményeket kialakítani. Kidolgozzuk a kollokviumi, szigorlati témákat. A témajegyzéket hallgatóink is megkapják. Szigorlat esetén természetesen még nagyobb gondot járunk el. A szigorlat formáját nem mi határozzuk meg — erre minisztériumi utasítás van. A bizottság előtti vizsgázás össz-

hangban áll azzal, hogy a szigorlaton több, a jelen esetben három félév munkájáról kell beszámolni. Az elnök szerepe nem felesleges, elsősorban az ellenőrzésnél, a vizsga tisztaságának biztosításánál. Ugyanakkor az elnök aktívan részt vehet a vizsgajegy kialakításában. Ami az ezzel kapcsolatos ellenvéleményeket illeti: először is az elnök egyetemi oktató, aki nyilván foglalkozott filozófiával; másodszor pedig bármilyen szakos pedagógusokról van szó, mindenképpen tudja értékelni a diák tudásának biztonságát. Sok esetben hasznos az elnök szerepe a filozófia és más szakterületek kapcsolódására való rákérdezésnél. Sajnos, néhányszor tapasztaltuk, hogy oktatóink nem vonták be kellően az elnököt a hallgatói értékelésbe. Az ideai vizsgánál változás nem lesz. A tavaly bevezetett „vizsgabelépő”-ket rektori utasításra megszüntettük, ezeket helyettesítik részben az évközi dolgozatok, amelyeknek sikertelenné megírása esetén hallgatóink csak utóvizsgajeggyel tehetnek kollokviumot.

K. A.

Ezek az ipar III/2-es legények, s Rác Ági a kapitány

Bár Rác Ági nem a gascognei legények, csak az ipar-kari KISZ-vezetőség kapitánya, talán nem sántít a hasonlat, mert maroknyi csapatával valóban hőstettet hajtott végre. TDK-dolgozatot írtak. Nem nagy hőstét ugyan, nem is forradalmi tett, mint az erről folyó vita megállapította, az azért legalább egy cikket megér, ha kilenc emberből négyen adnak be TDK-dolgozatot. Egyetemünkön ugyanis az idén a pécsiékek együtt mindössze 150 dolgozat született. Hogyan lett kilencből négy és nem az átlagot felkerekítve egy? Erről kérdeztem Rác Ágnes, Földes Pétert, Kelemen Bélát és György Istvánt, az ipar III/2-es csoport tagjait.

KELEMEN BÉLA: a mi tavalyi ipargazdaságtan csoportunknak 20 oldalas évfolyam-dolgozatot kellett írnia. Más-hol kevesebbet is megelégedtek és azt sem bánták, ha többet adnak be egy dolgozatot. Mindegyikünk számára hasznos volt az írásos munka alap-egyeleit elsajátítani, gyakorlatot szereztünk. Idén szemináriumvezetőnk, Illés Mária az-al az „engedménnyel” élt, hogy aki megígéri a TDK-t, annak ezúttal nem kell beadnia az évfolyam-dolgozatot. Ez csak látszólagos könnyebb-ség volt, hiszen idén szigorlatoz-tunk a tárgyból, a dolgozat nem befolyásolta a vizsgát, mint tavaly, amikor gyakorlati jegyet kaptunk. Csak az alá-írásért írták a többiek, Ezen-kívül egy TDK-dolgozatban mégiscsak több munka rejlik. Szóval mi nem írtunk, Illés Mária pedig megelégedett szó-bell ígéretünkkel, hiszen most, amikor beadjuk, már leviz-száztunk e tárgyból. Becsület-sek voltunk, a kilencből öten vállaltuk, négyen írtunk TDK-t, az ötödik még annak idején meggondolta magát és évfolyam-dolgozatát utólag beadta.

— Béla, te miről írtál?

— Esetanulmányt készítet-tém számítógépes termelés-irányításról. A szeptemberi koncentrált óta foglalkozom a témával. Olyan bázisvállalatot találtam, a Csepeli Vas-és Fémű Egyedi Gépgyárát, amire ráilleszthető a modell. Nagyon érdek a téma, hosz-

szú évekre elláttam magam, úgy érzem, égetően szükség van rá, a számítógép a vállalati gyakorlatba még nem eléggé hatolt be, a szervezők egyik fő tevékenységét ebben látom.

— A dolgozatot bizonyára a számítástechnika tanszék-re adtad be. Más is adott be oda?

GYÖRGY ISTVÁN: igen én, bár ez nem is volt olyan egyszerű, a számítástechnika tanszéken ugyanis azt mondták, hogy ez szervezés, a szervezés tanszéken, hogy számítástechnika. Talán csak abban nem volt igazuk, hogy sem az egyik, sem a másik, hanem mind a kettő. Címe: számítógép és vállalatvezetés. Megszületésében a konkrét szerep Varga Sándor tankönyvéé, de már első korom óta a Kiss Imre által tanított rendszerelméleti szemszögből nézem a tárgyat. Gyimesi Sándor, a gazdaságtörténet tanszék oktatója mondta nekünk elsőben: Aki csak úgy végzi el az egyetemet, hogy megtanulja mindazt, amit elébe raknak, anélkül, hogy valami iránt különösebben, kiemelten érdeklődjön, az csak bizonyítványát kapja meg, sohasem vált egyetemi polgárrá.

FÖLDES PÉTER: amióta ipargazdaságtant tanulok, főleg a műszaki fejlesztéssel kapcsolatos kérdések érdekkelnek, ezzel próbáltam foglalkozni, de valahogy túl nagy volt az egész, befutott a téma. Az egyik részkérdés vi-

szont nagyon megtetszett, ebből írtam dolgozatot, címe: a tudományos kutatások hatékonyságának egyes kérdései. A tudományos kutatásokat, különösen az alaputatásokat, pl. egy kutatóintézet munkáját nagyon nehéz mérni, a dolgozatomban tárgyalom a különböző kvantitatív formulákat, pontatlanságuk miatt azonban a továbbfejlesztés útját nem a matematikai, hanem a logikai módszerekben látom. Leírok egy olyan kísérletsorozatot, amelyet a francia űrkutatási laboratóriumban dolgoztak ki. Különböző összefüggéseket fedeztek fel logikai úton, pl. megállapították, hogy a tudományos cikket az első publikáció utáni harmadik évben idézik a leggyakrabban.

RÁC ÁGNES: témám a kis-és középvizűm a tőkés gazdaságban és a magyar iparban. Az első impulzusokat Szabó Katalin pg. koncentrációján kaptam. A tavalyi koncentrált címe azt hiszem „A modern tőkés világ problémái” volt. Egy tízoldalas szemináriumi dolgozatot is kellett készítenünk. Most Gergely Istvánnal (iparfejlesztés és iparpolitika) koncentráltam, s így a témám kiterjedt a magyar iparra is. Céltom az, hogy a Megyéri Endre által vezetett szakszemináriumban továbbfejlesszem a szövegkezeletre, ahol ezek a problémák különös élességgel vetődnek fel, azonkívül a szövegkezeletet elég mostohán kezelik a közgazdák, kevesen foglalkoznak velük.

Ök négyen magukkal hozták egy ötödik farsukat is, aki bár egy másik ipargazdaságtan csoportba járt, de egy állami csoportban vannak.

RESIGA MÁRIA azért érdekes számunkra, mert egy-maga két dolgozatot írt. Még-pedig iparszakos léte az egyiket a pénzügy tanszékére, a másikat az elmtört. tanszék-re adta be.

— Nem zavart a két téma egyidejűleg?

— Már sokan kérdezték ezt tőlem, de egyáltalán nem zavart. Az előttem szólókkal el-

lentében én a témajegyzék-ből indultam ki. Vagy tizenöt tét-mát találtam nagyon érdekes-nek, kettő lett belőle. Az egyik a „Magyar közgazdasági gondolat fejlődése” volt. Bemem-tem az elméleti történet tan-székére és Mátyas professzor segítségét kértem. Ó irányíto-ta figyelmemet Mandello Gyula-ra, a Tanácsköztársaság évében meghalt magyar közgaz-dára. Mandello Gyula szer-kesztette a századforduló ide-jén a háromkötetes közgaz-dasági lexikont. Hogyan lett a másik? Vége volt a vizs-gaidőszaknak, s nem volt még koncentráció. Éreztem, hogy kell valamit csinálnom ebben az üresjáratban, és be-lefogtam a beruházás-gazdasági számításokba. Erről már tavaly is írtam évfolyamdolgo-zatot, ezt fejlesztettem tovább. Bármennyire is furcsa, az előbbi téma nagyobb örömet okozott, bár a kettő fontos-ságát nem lehet egy napon em-líteni. De míg ez utóbbit szá-zan és százan kutadják, amibe jelen tudásom alapján szinte lehetetlen valami újat adnom. Mandellonál viszont egy kicsit érezhettem a felfedezés örö-mét.

Még sok mindenről beszélgettünk, a nyári gyakorlatról, ki hogyan akarja a témát továbbvinni stb., de számunkra most a dolgozatok megszületésének körülményei voltak a legfontosabbak. Az elhangzot-takból két momentumot ragadnák meg. E dolgozatok születésénél vagy valamelyik oktatónk, vagy valamelyik ré-gebbi dolgozat bábáskodott. Mert a személyes hatást és az írásban szerzett alapfokú jár-tasságot nem lehet témajegy-zékkel pótolni, csak kiegészí-teni. Nem lebecsülve az idei 150-es számot, ha ezekre is sikerül kellő energiát fordíta-nunk (a körök létrehozásáról nem is beszélve), a jövőben talán több gondot fogunk okozni a tanszéknek a dolgozatok elolvasásánál és elbírálásánál.

Farkasházy Tivadar

Nem arról van szó elsősorban a forradalmiságról folyó vitában, hogy...

Sallai Miklós a hajdúánási Körösi Csoma Sándor Gimnázium és Szakközépiskolában géplakatos-szakmunkás képzést szerzett. 1971. márciusában, párttagfelvételének előkészítése céljából írt életrajzban, kalocsai katonaskóráda során szerzett élményei között, megemlíti, hogy „tulajdonképpen látni lehet”, milyen különbség van vidékiek és pestiek, érettségiztek és nem érettségizettek között viselkedésben, felkészültségben, stb. Néhány fölényes ítéssel megjósolta neki, hogy meg fog bukni elsőben. Tudásalapjai valóban gyengék voltak, ha általános műveltségnek mértékét értelmiségi családban, vagy jó fővárosi iskolák mércéjével állapították meg. Társai szerint azok közé tartozott, akik a legkevesebb tudással indultak az egyetemre.

A középiskolában eleinte nem szeretett tanulni, azután érdeklődése a gépek felé fordult, de a szakközépiskola féléideje táján az üzemszervezési és munkavédelmi tanulmányok hatására a közgazdaságtanhoz vonzódott és végül is úgy döntött, hogy egyetemre megy. Itt az agrár szakot, majd a marketing szakágazatot választotta. Előzőleg minden nyáron termelészervezésben dolgozott, hol a gépműhelyben, hol az állattenyésztésben. Szülei ugyan mindig ösztönözték a tanulásra, de apja és anyja a 6. ill. 4. „iskolájával” csak az irni és olvasni tudás megszerzésében tudtak gyerekeiknek segíteni, az erre épülő szellemi munkákban már nem.

A nehéz családi körülmények, a tanulástól való húzódozás kezdetben, a vidéki kisvárosi szakmunkás képzés és a pályaválasztásban bekövetkezett fordulat sejtetik az említett tudásalap gyengeségeinek okait. Volt azonban Sallai Miklósban valami, ami biztosított a gyengeségek megszüntetésére, s amit gyakran nem veszünk észre, vagy nem méltányolunk kellőképpen, az olyan típusú emberekben, mint ő. Nyílt eszé, a társadalmi változások, világnézeti kérdések iránt érdeklődő, a marxizmushoz ösztönösen vonzódó, fogékony, fejlődésképes, kollektív szellemű, munkaszerető és vállalkozó szellemű, igényes és jellemes fiatal volt. Az iskolai tanulmányok és az úttörő, majd KISZ-szervezeti élet (vetélkedők, politikai vitakörök, szakkörök, stb.), egy-egy kisebb funkcionális való megbízatás és annak ellátása mindinkább tudatosították benne és a hasonló szociális háttérű növekvő emberekben a szocialista rendszer számukra nyújtott és megvalósítandó nagy lehetőségeit. Ez kiváltta bennük a tudás tiszteltetését is, nagy tudásvágyat keltett és a szerzett, ill. megszerzendő tudás alkalmazására irányuló erős elhatározást fejlesztte ki. Az objektív lehetőségek Sallai

Vita

Miklós részéről is nagy tudásvágy, erős akarattal és elég határozott hivatástudattal párosultak. És ebben a hivatástudatban már középiskolás korában ott motoszkált az, hogy nemcsak szakember, hanem kommunista is akar lenni. „Tulajdonképpen még középiskolás voltam, amikor már gondolkodtam azon, hogy ha elérnem a felvételi korhatárt, és bízik úgy magamban, kérem a felvételt” — írta a már említett életrajzában. Egy párttag feladatát abban látta, hogy „úgy az iparban, mint a mezőgazdaságban és másból” a párt vezető szerepét kell erősíteni a dolgozók érdekeit képviselve szakmai és politikai hozzájárulással, és egy ehhez kapcsolódó „általános ismeretségi”-gel. Így írt önéletrajzát Sallai Miklós 1971. márciusában.

E mögött a politikai valóság mögött Sallai Miklós esetében számon tartott gyerekkori világnézeti élmények is állnak. A vallással eleinte ösztönösen, majd a tudományokban való őszinte „hit” és végül tudás alapján állt szembe. Világnézeti és politikai fejlődését erősítette a munkaszolgálati veteránok felkutatása, a kezdődő úrhajózásnak a materialista fantáziát is felvillanyozó hatása, stb. De ott vannak a közösségi magatartás olyan gyakorlatai is, mint egy cigánygyerek segítése a tanulásban, ami kezdetben a szülőik — közismert — viszolygásai ellenére történt, majd a tanási gyerekek hasonló segítése a kollégiumban, stb.

Igy érkezett Sallai Miklós egyetemünkre, ahol — ahogy ő írta — „...mintha egy új korszak kezdődött volna számomra. Teljesen felöltözték kezelik az embert...” És jól megállta helyét ezekben az években, amikor kissé meggyengült az a hátszél, amely a munkás- és parasztyereket az egyetemre segítette és a tanulmányi fegyelmet is nyugtalanította meggyengült. Nem illeszkedett a felületességhez, nem idomult az igénytelenséghez. Ahogy csoporttársai mondják, azon kevesek közé tartozik, akik nagyon lelkiismeretesen fogták fel egyetemi feladataikat. Míg legtöbbször úgy tanultak, ahogy éppen nagyon muszáj volt, ő mindenhez külön irodalmat olvasott. Úgy vélte, hogy nincs olyan foglalkozás, előadás az egyetemen, amiből ne lehetne hasznosítani tanulni. Hamarosan szakkollégista lett. A legkülönbözőbb felmérésekben vett részt. Elsajátította a tudományos munka elemi fogásait. Harmadéves korában TDK-dolgozatot írt: Anyagi érdekesség és mezőgazdasági termelészervezés című. Orosz nyelvismertetési szakmai tárgyalókészség fejlesztette. KISZ-titkára szerint „híhetetlen szakmai fejlődést ért el”. Szakmai önképzésben messze többet produkált, mint bárki a csoportban, bár ezt a tényt nem fejezik ki megfelelően tanulmányi átlagjai. Politikailag és ideológiailag is a legképzettebb a csoportban. Esettanulmányok készítésében, a gépészet témakörben segítséget tudott nyújtani társainak. Oktatói hasonlóképpen nyilatkoznak Sallai Miklós tanulmányi fegyelméről. Emellett egy időben készüldező, KISZ-instruktor volt, később a csoport tanulmányi felelősi tisztét és önzetlenül a DJB-i funkcióját is ellátta. Ez utóbbi funkciójában bírálta azokat a csoporttársait, akik számára mindig a pénz volt a fő kérdés és nem a munka. Két szavazatot hiányzott ahhoz, hogy a csoport KISZ-titkára legyen. Ebben a helyzetben jelleme, az a tény, hogy a nehezen kezelhető csoportban egyetlen klikkbe, elkülönülő csoportba sem tartozott, megakadályozta, hogy a csoport szétesen. Vezetőképző tábortan is volt, és rendszeresen részt vett a külföldi nyári táborok munkáiban is.

Sallai Miklós természetesen nem hibátlan ember. Tudásvágya, megszerzett tudása és ennek felhasználására irányuló törekvése néha bőbeszédűvé, körülményessé tette. A frissen szerzett bőséges tudás gyakorlási megnyilvánulása ez, de a konkrétumok jelentőségének indokolt nagyraértékelésének kifejeződése is. Fejlődésével együtt nőtt magabiztossága, határozottsága, ami időnként társai valódi vagy vélt védekezésével, helytelennek ítélt magatartásával szemben nyersen jutott kifejezésre, de sohasem volt nagyképű, megfontolatlanul vagdalkozó. Megfontoltsággal meggyilvánuló, ahol minden véleményét igyekszik felselelemleni, mindenre igyekszik tekintettel lenni, de ez néha a szükséges nagyvonalúság kialakulását is hátráltatja. TDK-dolgozatában nem fordított figyelmet az egyéni és csoportérdekek érvényesítésére irányuló erőfeszítések lehetőségére, illetve valóságára nem hívtánatos következményeire, de ez a kérdés akkoriban még nem volt olyan általános, nyíltan és élesen felvetve, mint mostanában. Hogy ez nem valami konjunkturális alkalmazkodás megnyilvánulása, bizonyítja, hogy KISZ-titkára szerint is Sallai Miklós számára a becsületes munka a fő szempont, ami vezető pozíció esetében — úgy mond — előidézheti nála az anyagi eszközök nem kellő felhasználását.

Ezek a negatív vonások nem árnyékolják be azt a pozitív képet, amit Sallai Miklós eddigi életútja mutat. Meggyőződésem, hogy lelkiismeretes egyetemi tanulmányi munkája, ennek eredményei és idézett 1971-es politikai „vallomása” között szoros összefüggés van. Mostanában sokak beszélnek a hétköznapi forradalmárról és vizsgálják a szocializmus történetét „alulnézetben”. Úgy gondolom, hogy Sallai Miklós sok mindent megtanult ahhoz, hogy helyesen látja a szocializmust alulról és felülről egyszerre és ezért a legjobb úton van ahhoz — Gramscival szöveve —, hogy valóban a dolgozó osztályok szerves és teljes értékű kommunista értelmiségijévé váljon. Nem kereste a „munka

és lázadás kellő arányát”, hanem eleget tett a kommunista szakemberré válás követelményeinek — összhangban a KISZ szervezeti szabályzatával és a párttagsággal együttjáró kötelezettséggel. Nem kerítette hatalmába a publicisztikai, irrodalmárkodó, pókháló, hétköznapi álforradalmiság, a fecsegő felszín, amely gyakran elfedi az egyáltalán nem halgatgat mélyt.

Sallai Miklós géplakatos, nos, egy gyermek apja, végzős közgazdász, származásával szülei a múlt rendszerben nincstelen bérlők voltak, anyja jelenleg termelőszövetkezet tagja, apja segédmunkás) tanulmányi és politikai munkájával, e kettő egységének a megvalósításával, jellemével megfelel azoknak a fokozott követelményeknek, amelyeket az MSZMP KB 1972. novemberi ülése óta különösen hangsúlyoz a leendő párttagokkal szemben.

Mihály Albert

Ui: Az ipar kar pártbizottság 1974. március 6-1 nagygyűlésén Sallai Miklós egyhangúlag felvette az MSZMP-be.

Pol. táborok idején

Úgy tűnik, senki nem tud kibújni a saját bőréből, még ha az a „valaki” egy KISZ-szervezet is. Legalábbis ezt látszik igazolni — többek között — az ipari kar pol. tábor. A ma már hagyományá formálódott tábor a KISZ-munkák kiemelt fontosságú eseménye a II. félévben. A KISZ vezetőség és a hallgatói pártosztályok előre készültek. De mint a már szintén hagyományos tábori feladat, a KISZ-találkozót a tábor idejére először készülték. Nem egy csoport, „falhoz állították” a KISZ vezetőséget, mert majdnem teljes lé-

számban akar eljönni.) S egy kicsit mindenki arra gondol, hogy nemcsak a környezetet cseréljük ki néhány napra, de magunkat is: az egyetemen vontatottak vagyunk, hibát hibára halmozunk, elsielünk egymás mellett, mert másutt van örök, hát mindez egy időre Pesten hagyjuk. S ezt a táborozást el is várja a tábor összes lakója. Ez nagyon jó, még akkor is, ha aztán kiderül, hogy azt a megosztott bört, mégha akarjuk, sem olyan egyszerű levetni, annyira azért nem tudunk megváltozni 3 napra.

De annál értékesebb a tábor, minél inkább erősebben kíséreljük meg ezt közösen ezen a 140 emberből tömörített fórumon.

Az iparkar pol.-táborát is ebből indulva kell értékelni. Egészen jól sikerült, bár a IV. évesek nevében azt is hozzátehetjük, hogy azért az „előző” jobb volt. De a várakozástól, sőt a tervezettől elmaradt.

És erre azért kell figyelni, mert gyanúsok olyan okok miatt történt, amik „itthoni” munkáink gyengébb oldalait is okozták. Csütörtökön este közös műsorsal indult a tábor: a Tanácsköztársaságra emlékeztünk vetélkedő formájában. (Sajnos, a fő attrakcióval rövidesen a zsüri nem annyira következetes, mint inkább „szellemes” döntései váltak.) Az első nap délelőtt dr. Stark Antal általános rektor-helyettes tartott jó sikerült előadást.

Összefogottan vázolta, mik azok a legfontosabb hosszú távú egyetempolitikai kérdések, amelyek megoldása már kezdetét vette. Ennek a délelőtti a fő kérdése az volt, hogy tulajdonképpen egy még döntés előtt álló anyag egyes gondolataival, elképzeléseivel ismerkedtünk meg. (Az ET április 1-i ülése tárgyalta az anyagot.) Az érdeklődés, a vélemények bizonyították, hogy szükség lenne máskor is ilyen szervezettel való találkozásra — interpellációs nap, főur keretén belül.

Délután a káderpolitikánkról, a vezetői hármás követelményrendszeréről hallottunk előadást. Ezt követően a kis-csoportos viták már túléptek ezen a kereten, és mai ideológiájú, tudati viszonyaink problémáit jelenségeit igyekeztek behatárolni és vizsgálni. Másnap került sor dr. Fodor László, az MNB főosztályvezetőjének előadására. Kitűnő előadói készséggel, átfogó, mély szakmai tudással felvilágosított a gazdasági reform értékeléséről, a végrehajtás során felmerült problémákról. Rácz Ági, a KISZ titkár mondja az előadásról: „Kiemelkedő a pol.-tábor programjából. A nagyon tartalmas és színvonalas, szigorú logikai felépítésű előadás egyaránt le tudta kötni az elsősöveseket, a negyedéveseket

is. Számomra annyiban adott újat az előadó, hogy hihetetlenül logikus rendszerbe foglalta a problémákat. Eddig is ismertem csaknem valamennyi általa felvetett kérdést, de az összefüggések egy része homályos volt — az előadó a tisztánlátást, hogy úgy mondják, a komplex szemlélet kialakításával segítette elő.”

Tanáraink újra nagy számban látogattak le a tábora. A beszélgetés apropójára az ifjúsági törvény végrehajtása volt. Rácz Ági: „Az oktatókkal folytatott beszélgetések általában jók voltak, sokat adott a hallgatóknak, hogy közvetlenül mondhatták el problémáikat.”

Az utolsó délelőtt a mozgalom. Előbb egy információ-gazdag beszámolóval tartott Rácz Ági a KISZ vezetőség munkájáról, az előtűnik álló feladatokról, majd kis csoportokban folyt tovább a vita. Rácz Ági: „Ezen inkább az egyes alapszervezetek problémáiról volt szó — ez érthető is, hiszen egy-egy csoportot többnyire egy-egy alapszervezet alkotott — de az már megfontolandó, hogy a KISZ vezetőség munkáját, hatását, tagjait nem ismerik a kevés az elképzelés arra vonatkozóan, mit is lehetne a KISZ szinten csinálni. Ez már a KISZ vezetőség munkájának a kritikája is.”

Idégy a program, s ha ehhez hozzásmúlunk az esti közös, vidám dalolások, szóközbeszéd, a sportolást, akkor nem érezzük rossznak az egész pol. tábor. Néha azonban nem a legjobbak sülték el a dolgok. Röviden összefoglalva, a legnagyobb gondot a tágn értelmezett fegyelmesség okozta.

A tábor fegyelmét

egy szóban Rácz Ági így jellemezte: „Szállmas!” A legközvetlenebbül érzékelhető eset durvaságával messze kiugrik a 3 nap eseményeiből: Fráter György III. évf. ker. karos hallgató az egyik előadást otthagya, mert nem érdekelte, és az údváron egy fejszét vagdosott egy fába. A következő előadás a változatos kedvű — az előadó szemé láttára — elaludt. Mivel a tavalyi szüretlen vele már hasonló fegyelmességű előfordultak, a tábor vezetősége hazaküldte. Visszaadták neki a befizetett költségek visszajáró-

Küldöttértekezés az ált. karon

Március 29-én ültek össze az ált. kar alapszervezeteinek küldöttei az elmúlt időszak munkájának értékelésére, a KISZ és egyetemi tanács tagok megválasztására. A vezetőség — talán — túlzottan is önkritikus beszámolója kihúzta a talajt a vita alól, és így az elmúlt küldöttértekezletekhez képest a jelenleginek sokkal lanyhább volt a légköre.

A beszámolóból és a kapcsolódó hozzászólásokból megtudtuk, hogy a karon végzett KISZ-munka közepes volt,

tovább kell növelni a vezetőség támogatottságát és alapszervezeti kapcsolatait.

Az agitáció és propaganda területeit szélesíteni, a különböző politikai eseményekre való reagálást gyorsítani kell. Eredményes a karon a tanulmányi érdekvédelem, és örvendetesen növekedett a tavalyihoz képest a TDK-dolgozók száma. A vállalati modellező szakágazatosok rossz közérzetükről beszéltek, úgy érzik, hogy az egyetemen nincs kihez fordulniuk közvetlenül mindennapi problémáikkal, nem alakult ki kapcsolatuk az alaptanszékekkel. A tanárszako-

sok évek óta megoldatlannak látják helyzetüket, és nagyon várják a tanárképző bizottság fejlesztő programját. Még mindig élesen vetődött fel az alternatív tárgyak szűk köre, amely ellentétes egyetemünk jövőbeli fejlődésével.

Szuhay elvtárs, karunk dékánja hiányolta, hogy

a KISZ vezetőség nem értékelte a KISZ tanulmányi eredményét, pedig az egyetemi viszonylatban jó munkát tettek.

Hangsúlyozta, hogy jó a kapcsolat a karon az állami vezetés és a hallgatóság között, meg van elégedve a KISZ-vezetés és a diáképviselők munkájával. Megígérte, hogy a vállalati modellező szakágazatosok felvetését megvizsgálja a kar vezetése.

Palánkai elvtárs, az 1. sz. pártalapszervezet titkára kiemelte, hogy

a felszólalásokból a tanulókkal, az oktatással szembeni igényesség csendült ki, ami helyes is;

talán nagyobb súlyú szerepelt ezekben az érdekvédelem, és kisebb a tanulmányi felelősség, s a KISZ felelősége ebben a kérdésben. Palánkai elvtárs elmondta, hogy a pártalapszervezet áttekintette KISZ-szervezetünk helyzetét, tevékenységét, és

felhívta a figyelmet szervezeti munkánk erősítésére, alapszervezeti és politikai tevékenységünk gyengeségére.

A jó szervezeti munka biztosíthatja csak a helyes célkitűzések és elképzelések megvalósítását.

Sajnos, a küldöttek nem értékelték egyáltalán a KISZ-munkát hozzászólásaikban. Ötletekkel és elvárásokkal megfogalmazásával sem segítettek az új KISZ vezetőség munkáját, pedig ehhez az őszint és sokoldalú vezetőségi beszámoló megfelelő alap volt.

A küldöttértekezlet elfogadta a vezetőség beszámolóját, és megkezdte az új vezetőség megválasztását. A jelöltek alapos jellemzést adott a jelölők bizottság. De a „kicentizett” jelölőlista egyrészt a KISZ aktivizálására, másrészt az alapszervezetek elégtelen jelölő tevékenységét mutatta. A választás részleges eredménye:

Kari titkár: Akar László II. ngt.

Vezetőség: Balázs Katalin II. ngt., Kramár László II. ngt., Mahler István II. ngt., Vértés András IV. ngt.

Népgazd. terv. szak titkára: Greskovits Béla II. ngt., népgazd. terv. szak Kari tanács: Vass László III. ngt.

Részleges az az eredmény, mert mégis „maraton” küldöttértekezlet sikeredett, s a csata végére a tanár- és pénzügyosok küldöttei elfogytak, így szavazatoktelenség miatt vezetőségi tagok és Kari tanács tagok megválasztására nem kerülhetett sor.

A hátralevő feladatokat az április 19-ig újra összeülő küldöttértekezlet napirendre tűzi, és akkor újabb tájékoztatást kapnak az olvasók.

Vass László

Szamosi Zsuzsa rajza

Először: KISZ-bizottságválasztás a tagozaton

- GÖNDÖCS ISTVÁN AZ ÚJ TITKÁR -

Március 23-án került sor a tagozat életében először KISZ-bizottság és végrehajtó bizottság választására. A Pécs városi KISZ-bizottság határozata alapján tagozatonk megteremtődtek a KISZ-bizottságok választás feltételei és ennek megfelelően kell a választásokat lebonyolítani. Az említett (ül) ünnepi jelet adó a küldöttválasztásnak, hogy a csúcsvezetés jelenleg negyedeves tagjait most váltották fel a fiatalabbak.

Ezen a napon 25 fős KISZ-bizottságot és 9 fős vb-t választottunk. A végrehajtó bizottság titkára GÖNDÖCS ISTVÁN II. évfolyamos hallgató lett.

Szeretném bemutatni a Közgazdász olvasóink tagozatunk új KISZ-titkárát.

Hogyan érintett, milyen érzelmet váltott ki benned titkárrá választásod?

Az előzetes beszélgetésekből tulajdonképpen már várható volt, de mégis meglepett. Most néhány nap távlatából szemlélve azt mondhatom, hogy örülök neki. Ha az ember tenni akar valamit, akkor vállalni is kell. Ezt a formát nem én választottam, de úgy érzem, hogy megtaláltam azt a mozgásformát, amelyben elképzeléseimet valóra tudom váltani. Nagy megtiszteltetésnek érzem, hogy a tagozat KISZ-titkára lehetek.

Korábban — középiskolai, egyetemi tanulmányaid során — milyen KISZ-megbíztaísaid voltak?

Középiskolában négy éven keresztül alapszervezeti titkár voltam, a honvédségnél ügyosztályban. Az elmúlt két év során is alapszervezeti titkár voltam. (Az ottani csúcsvezetőség értékelése szerint az egyik legjobban dolgozó titkár volt. — N. Á.)

Ezek szerint rendelkezni már kellő KISZ-vezetői tapasztalattal. Hogyan értékeléd a KISZ-bizottságválasztást? Milyen új feladatokat ró ez a vezetőségre?

Ez nemcsak formai változás, hanem magasabb rendű és rangú szervezeti formát jelent. A KISZ-bizottság és vb tagjainak felelőssége nagyobb, mint korábban a csúcsvezetőségé volt. Nagyon, mert új jelle-

gű feladatok is jelentkeznek. A csúcsvezetés munkáját nagy részben az operatív teendők kötik le. Ezek az operatív feladatok most az egyes bizottságok szintjére kerülnek. A KISZ-bizottság tagjainak elsősorban irányító, összehangoló, szervező tevékenységet kell kifejteniük. A bizottsági tagozaton keresztül egyre több embert kell bevonni a konkrét munkába, és ez bizonyos fokig nagyobb felelősséget jelent. Ennek megfelelően a vb-nek tulajdonképpen két programot kell összeállítani: az egyik hosszabb távra szól, amelyben rögzítjük az alapvető célokat, feladatokat, a másik pedig az operatív teendőket határozza meg.

A választás óta lezajlott már egy KISZ-bizottsági és egy vb-ülés. Hallhatnánk valamit a teendőkről, az új vezetőség elképzeléseiről?

Megváltozik alapszervezeti rendünk. Az eddigiekkel ellentétben évfolyamonként két alapszervezet lesz a szakágzatnak megfelelően. Ezzel csökken az alapszervezetek száma, viszont létszámuk nő. Terveink középpontjába az alapszervezeti munka további javítását, fejlesztését tettük. Számuk csökkentésével így jobban oda tudunk figyelni munkájukra. A KISZ-bizottság tagjai instruktorként is működnek az egyes alapszervezeteknél. Így szorosabban válik velük a kapcsolat. A KISZ-bizottság tagjainak egyébként is egyik feladata, hogy maguk körül aktív magot alakítsanak

ki, ezzel is minél több embert bevonva a munkába. A vb programjában állandóan szerepelni fog egy-egy alapszervezet, bizottság munkájának megvitatása.

E tervek megvalósításához milyen segítséget várhatok munkatársaitól?

A jelenlegi vezetőség tagjai zömében első és másodévesek. Ők tényleg évfolyamuk legaktívabb, legrátermettebb emberei. Mindegyikük nagy lelkesedéssel vetette magát a munkába. Itt vannak melletünk a legtapasztaltabb harmadévesek, akik már korábban is tagjai voltak a vezetőségnek. Nagyon sokat segítenek a most leköszönt negyedéves KISZ-vezetők is, akik igyekeznek tapasztalataikat átadni, hogy a munka folyamatos, törésmentes legyen.

★

MI A RÉGI CSÚCSVEZETŐSÉG tagjai egy kissé aggodva ülték végig a küldöttválasztást. Vajon elfogadják-e jelöltünket? Megnyugodunk, amikor megtudtuk az egyhangú szavazás végeredményét. Úgy érezzük, hogy a jelenlegi vezetőség és a titkár személye biztosíték arra, hogy az általunk megkezdett munkát tovább vigyék és megvalósítsák azt is, ami nekünk nem sikerült.

A végrehajtó bizottság tagjai: GÖNDÖCS ISTVÁN, Cséfkó Erzsébet (I. évf.), Juhász Éva (I. évf.), Zeller Gyula (I. évf.), Burits Pál (II. évf.), Szegedi Tibor (II. évf.), Krizsik József (II. évf.), Vince Róza (III. évf.), Rechnitzer János (III. évf.).

Az egyetemi tanács új tagja Rechnitzer János lett. Pótag: Kürti Attila (II. évf.).

Németh Árpád
IV. évf.

A szűk józsefvárosi utcák egyik legszűkebbje a Brody Sándor utca. Ennek az utcának egy sok vihart látott szürke, öreg épületében található a Magyar Rádió. Ennek legfelső emeletén található egy eldugott kis folyosó, és ennek az eldugott kis folyosónak a leghátso zugában található egy apróska, meghatározhatatlan alaprajzú helyiség, amely néhány év óta a Rádió Ifjúsági Munkastúdiójának ad otthont. Másfél éven át hetente egy alkalommal találkozok itt egy változatosan 15—20 fős számláló csoport, hogy a rádióriporter munka alapelemeivel, felkészült instruktorkok irányítása mellett megismerkedjek.

A rádió — hasonlóan a futballcsapatokhoz — súlyt helyez arra, hogy megfelelő utánpótláságra álljon rendelkezésére. Ennek felkutatását és kiválasztását szolgálják az olyan különféle akciók, mint a jól ismert „Ripporter kereszttétik”, vagy a már említett Ifjúsági Munkastúdió. Az utóbbiban — sportból vett hasonlatoknál maradva — a „kölyökcsapatban” részvevők többsége egyetemista, akiket a rádió által a különböző egyetemeken kifüggesztett felhívás indított próbálkozásra. Van itt bölcsész-, jogász-, orvostanhallgató, testnevelési főiskolás is, persze közgazdászlélt is több (hiszen honnan is hiányozhatnának a közgazdászok?). A társaság fennmaradó tagjai végzett diplomások, akik közül néhányan guakornoki státuszban már a rádió munkatársai, sőt akad hibás utasításra is. A tollforgatás egyébként sem áll messze a stúdiótagoktól: kevés kivétellel nem már tapasztaltak a cikkírásban egyetemi újságírók, ifjúsági lapok: jóvoltából.

A stúdióba való bekerülés kritériuma két — egy enyhébb és egy szigorúbb — szűrővizsgán való sikeres átjutás volt. melnek során a pályázóknak beszéd- és írásképeségükéről, általános intelligenciájukról kellett számot adniuk. A feltételek teljesítése a szerencsésebbek számára megnyitotta az utat ahhoz, hogy „gyengécskék”, a tömegkommuniká-

Kiruccanás a hangos műfajba

ciónak egy nehezebb hozzáférhető válfajával, a rádiózással kísérletezzenek.

A tanfolyam szeminárizáló jelleggel módszeresen derít fel a rádiós újságrés sajtósága, követelményeit. Neves vezető riporterek segítségével beszélgetnek az interjú, a riport, a nyilatkozat és a többi hasonló műfaj definícióit, különbségeit és közös vonásait. Szimulációs játékok rendeznek, melyben az előadó vállalja egyszer az ételmérgezésben bűnös gondatlan Maszek Fagyaltos, máskor az Illetékes Hivatalnok szerepét, s a riportertelanták feladata, hogy — egyelőre még csak így elméletben — valószínű, gondolatébreztető interjú készítsenek. Sor kerül a rádió rendszeresen hallgatott műsorfajtáinak elkülönítésére, szerepük tartalmuk tisztázására. Egy hangmérnök szakértő vállra akasztva cipelt be 5—6 magyar és külföldi kvartmányú riportermagnót, hogy a riportert egyik legfontosabb munkaeszközének helyes használatát magyarázza el igen szakszerűen, de műszaki analababáta számára is érthetően. Minden kezdő rádiós számára kötelező a beszédtechnika fejlesztése, amelyhez heti egy órában a rádió technikaiailag kiválóan felszerelt stúdióban logopédus nyújt segítséget. „Roppant bottal koppanítottam... — fújjak a riportertjelöltek nyelvtréning, skáláznak, suttognak és kiabálnak a magnószalagra majd visszahallgatják, miközben a szigorú logopédus kíméletlenül „kivesezi” a legrosszabb hangképzési hibát is. A riporterkészítésnek technikai, de a helyszíni anyagfelvétellel egyenértékű. a szó valódi értelmeiben alkotó része a vágás,

ezért a munkastúdió tagjai a montirozást is megtanulják íróasztalnyi stúdiómagnóval, vágóasztallal, keverőberendezéssel barátkoznak.

Azt, hogy mi a titka a határos riport készítésének — állítják a szakmai mesterei — elmondani szinte nehezebb, mint magát a riportot megcsinálni. Számítalan jobb és gyengébb, sőt jó és rossz jelvétel önálló elkészítése, a hibák és erények elemzése jelenti azt a kanyargós-rögös utat, amit az e pályát választóknak — saját érdekükben — végig kell járniuk. Erre a lehetőséget már a tanfolyam kezdetén megkapják, mert valamennyien egy-egy szerkesztőség (pl. belpolitikai vagy külföldi adások, stb.) „védnöksége” alá kerülnek. Itt tüstént valódi „rádiós” megbízásokat kapnak: riport-készítést, jegyzetírást, hírszerkesztést. Az elkészült anyagot szigorú tárgyilagos kritikának vetik alá, ám ha a szerkesztő elképzelésének megfelel, annak sincs akadály, hogy rövidesen „adásba menjen”.

Természetesen az Ifjúsági Munkastúdió elvégzése korántsem biztos automatikusan berélt helyet a rádió munkatársainak sorában. Egy korábbi stúdiótagozaton történt, hogy egy ismeretlen telefonáló érdeklődésére a kagyoltó felemelő előadó tréfás iróniával ilyen tájékoztatást adott: „Itt kérem a cipa rosszbeszédű ember ül, akiből riportertek nem lesznek. Ha riportertek nem lesznek jók, akkor hírmagyarázók, ha annak sem akkor szerkesztők. ha annak sem akkor valami főnökfélék”. Ez persze túlzás, de rarilágt arra, hogy milyen komoly követelményeket támaszt — jogfog — a rádió a riportertutánpótlással szemben. Így a stúdióban logopédus eredményeik és kudarcuk, önértékelésük és a kapott vélemények alapján dönthetnek majd afelől, hogy a hangos, vagy írott tömegkommunikációt választják hivatalos, vagy pedig megmaradnak eredeti szakmájuk területén. Ez a kis vargabetű az „éter hullámain” mindenképpen hasznos és érdekes lesz számukra.

Szücs Györgyi

„Életszerű” oktatást

Elsős koromban a tanárom volt dr. Szabó Katalin, a PG-tanszék adjunktusa. A szemináriumok, amelyeket ő tartott, minden egyes alkalommal más-más izt, hangulatot jelentettek nekünk. Es talán ezért is „vártuk” a szemináriumait, nem elsősorban örömmel, hanem ahogy egy biztosan bekövetkező, de miniket ismeretlen oldalról és mértékben igénybe vevő eseményre gondolhatunk: bizonytalan, feszült, kicsit szorongó érzésekkel. Kezdetben sehoggy sem tudtunk annyit és úgy tanulni, hogy az órák feltett kérdéseket jelentős hiányérzet nélkül meg tudtuk volna válaszolni. A tanár „eredeti kérdésfeltevését” okoltuk és azt is megállapítottuk, hogy széles ismeretanyagát „behozza” az órára. Egy idő után néhányan már végig tudták követni az óra gondolatmenetét és tudtak kapcsolódni a témához. Rendkívül egyszerűnek tűnt hirdten az ügy: nem a bevágot szabályokra volt szükségünk, hanem arra, hogy pro és kontra támaszunk alá, illusztráljuk ezeket, mégpedig lehetőleg a saját látóhatalra — átélte világunkból. De nem peregtek simán azután sem az órák, hogy ráébredtünk erre a „stílusra” — mert csak stíluskérdésnek tűnt ez a tanítási módszer. Elhanyagoltuk a tankönyvet, s közvetlenül a valóságról próbáltunk információkat szerezni. de azután, amikor az órák jelenségeket soroltunk fel, akkor egyszerre hiányozni kezdett a jelenségek mélyebb lényegét leíró törvények ismerete, sőt néhol kevésnek bizonyult a tankönyv, az új fajta éhséget kötelező irodalommal vagy azon kívül pótoltuk. Ez a visszakanyarodás szinte észrevétlen volt.

Az azonban mindannyian éreztük, hogy tanárunk természetességével, közvetlenségével bániuk velünk, érti a mi nyelvünket, s maga is igyekszik ezt használni. Ez tán onnan is ered, hogy igen korán kezdett tanítani: még harmadéves korában — az elméleti szakra járt — kapta első szemináriumi csoportját.

Helyesnek tartom — mondja ezzel kapcsolatban —, hogy már egyetemista korban bedöjtök az embert a mélyvízbe. Nagyon nagy megtiszteltetésnek érzi mindenki, aki ideig eljut. Es tudom magamtól, soha annyit nem készílttem előre az órára, mint akkor. Semmi helye nem volt — nem lehetett — a rutin-

D. T. divat

Erdekes jelenséget figyeltem meg a harmadéves nemzetköziseknél, divatba jött a diplomataíska. Ev elején még altt egy két ember mondhatta magát büszke tulajdonosnak. Ezt persze a többiek nem hagyhatták annyiban, meg hát, végős soron ók is nemzisek. Szóval megszaporodtak a D. T. tászkák. Nem mondom, rengeteg előnyrel bírnak. Kimért eleganciát sugároznak, látszik, hogy tulajdonosuk komoly ember, nem pedig holmi tarisznyás hobó. Csillogó-villogó csatok, záruk. Mindenki számára nyilvánvaló, hogy a diplomataíska fontos dokumentumokat, államtitkokat hordoz. Vagy legalábbis fog. Vagyis, hogy ó nemzisi.

Ma már egy pár esőkönyöst (akik jussz se akarnak diplomataískaikat venni) és persze azt a kezéslányt kivéve telített a piac. Felmerül tehát a kérdés, hogyan tovább? Talán most már a kemény kalap következik, aztán a frakk. Vagy fordítva? En nem tudom, de az az érzésem, hogy idővo lenne, ha a többi szak se maradna le és találna megfelelő státus szimbólumot. Teszem azt az iparosok normádrát, a közlekedésesek baktérházat, a népgazdosok pedig szabályozó rendszert cipelésnek magukkal. Csak a pénzügyesek lennének bajban. Honnét vennék a pénzt? —s—

nak, szabályosan kidolgozott dramaturgia szerint vezettem az órákat. Kedvező indítást jelent egyben ez a lehetőség, hogy így a tanár már eleve természetesen találja, hogy egyenjogú partnere legyen a hallgatóknak, s nem alakíthat ki felsőbbrendű „iskolamestert” sémákat.

— Mit tart ön fontosabbnak: hogy jó tanár vagy jó kutató legyen?

— Egyetemen csak az lehet jó oktató, aki kutató, olvas, érzékenyen reagál mindenre, ami a világban történik. Gyakran érezek azonban egy meszterkelt szembedállítást az oktatás és a kutatás között. Mindkét tevékenységnek van persze időigénye, de aki anyagot gyűjt, olvas, módszerek közt válogat, ezeket többszörösen, maradéktalanul bevizeti az oktatásba. Fordítva, hallgatóim észrevételei, reakciói, információi — felbecsülhetetlen segítséget, ösztönzést és kontrollt jelenthetnek a kutatómunkában. En magam — ha lehet — új ismeretemet már másnap alkalmazom az órák. Ennek van azonban egy feltétele, a kutatás olyan legyen, hogy azonosuljon vele a kutató. Ha a kutató személyiségét nem fogta meg a kutatási téma, akkor el is felejtette abban a pillanatban, ahogy kilép a könyvtárból, hiszen az oktatáshoz minden kapcsolódik, még az is, ami nem is tartozik a kutatott témához, az új ismeret ugyanakkor több csoportban több órára is felhasználható. Végéreményben egyéniség és szükséglet kérdése, a személyiségtől függ, mennyit áldozunk a hallgatókkal való közvetlen kapcsolatra, ha valakiben ez szükséglet, akkor mindig szakít időt rá. A nevelésünk nagy minőségének érzem, hogy legalább egy ember nem kísérheti végig intézményesen a diák fejlődését.

Hadd fűzzek ehhez egy megjegyzést. Az a tapasztalatom, hogy a hallgatók nem ismerik eléggé az oktatókat. Hogy a tanárok szakmai-tudományos munkásságát egy kicsit jobban megismertessük, diákjaimmal interjúorozatot tervezünk a tanszékünkön működő oktatókról. Azt tapasztaltam ugyanis, hogy az ezen a téren felmerült kereslet-kínálat nem hangolódik össze, mert különösen az alsóbb évfolyamokon igen kevés az információ arról, ki mitel foglalkozik, milyen módszereket alkalmaz. A hallgatók gyakran csak utólag jönnek rá, hogy volt más is, aki nagyobb segítséget nyújtott volna, mint a patronáló tanár, akire az I. érvben döntően ez a feladat nehezedik. A mester-tanítvány viszony ugyanakkor mindenképpen szükséges. Erős törekvés van a hallgatókban, hogy már igen korán szakmai értelemben is tartozni akarnak valahová, nem lebegni.

Az utóbbihoz fűzném hozzá, hogy különösen az elsősknél, amikor egy téma kétféle megközelítést olvasásuk, gyakran előfordul, hogy mindkettőt elhiszik, mindkettőt egyformán helyesnek és meggyőzőnek tartják, holott akár az életben, a gyakorlatban, akár egy vitában, mindenütt az a gyakoribb, hogy az egyikre nem kell mondan. A nevelés nagy hiányosságának érzem, hogy nem teszünk meg mindent, hogy a hallgatókat életszerűen neveljük. Tipikusan életlenns oktatásnak tartom, hogy egy hét alatt fel lehet készülni egy tárgyból és le lehet vizsgázni. Arra töreksem, hogy a diákokat a szemináriumon élet-szerű szituációkba helyezzem, véleményük kell mondania, ellentmondásokkal, megoldhatatlan feladatokkal találkozók. Nincs szó arról, hogy olyan helyzetbe kerüljön, amikor felelősség nélkül kell döntenie, hanem — ahogy a gyakorlatban is előfordul —, szük információk alapján is, rövid idő alatt, erejét megfeszítve döntön.

A váratlan szituációkba helyezés persze nem jelenti, hogy a diákokat egysíkül, korlátolt „végeredmény” keresésére, „igenre” vagy „nemre” kényszerítsük. Az eredményhez általában bonyolult úton

jutunk el, a megoldásban alternatívák vannak, a megoldás gyarló, relatív, mindennek a tudósítása az árnyalt gondolkodás kialakítását kell, hogy serkentse. S éppen ennek a kialakítása a legnehezebb ezekben az években; a hallgató ne szentenciákra gondoljon, hanem a problémát a maga bonyolultságában látszataival, ellentmondásai-val együtt érzékeltse.

— Milyen módon lehet, tudja ön a hallgatók aktivitását serkenteni?

— Külömben a tehetséges hallgatók között fordulnak elő olyanok, akiknek semmihé el nem kötelezett, steril kritikai hozzáállását, természetlen aktivitását feladatommak tekintem átalakítani belső résztvevő, alkotó kritikai szemléletre. Sokkhatást szokott kiváltani, hogy (a kontrollom alatt persze) nekik kell egymás jegyeit kialakítani. Vagy a hozzászólót más hallgatóval bíráltatom el, értékeltelem. Azután egy jól felkészült hallgatót megbízok azzal, hogy tartsa meg ó az órát. Nem egyszer 10 perc múlva levonul a pulpitról. Nem kiártani, hanem felelősségterheléssé szeretném tenni a kritikájukat.

A hallgatók egy másik gyakori típusa föltöbb ön-állótlan, közémbös az órák. Sokan közülük azért, mert halvány göziük sincs arról, mi szükségük van nekik éppen erre a tantárgyra, azokra a tudnivalókra. Túl sokakban él egy minimális programra való törekvés, akik a tananyagban idegen, bevágni való szöveget látnak. Ezekben meg kell teremteni az érdeklődést, a kapcsolódást saját mindennapi gyakorlatukhoz az óket érdeklő kérdésekhöz.

— Az utóbbi időben igen sokat beszéltek a hallgatók munkafegyelméről.

— Szerintem nem valami erős a munkafegyelm. A rendtartás következetes érvényesítésénél meg lehet „zabolázni” a hallgatókat, de véleményem szerint lényegesen nagyobb szerepe van a dicséretnek és a kritikának. Bevaltom, én sem élek eléggé a dicsérrettel: zavarban vagyok, ha a csoport előtt valakit meg kell dicsérnem, mégis jól tudom, a dicséretnek bámulatos hatása van. A negatív ösztönzésnek is megvan a maga helye, de a pozitív ösztönzésnek nagyobb szerepe van. Egy időben csináltam, hogy az indexbe beirtam a jegy mellé az értékelést, a dicséretet. Tapasztaltam szerint azoknak a hallgatóknak, akik tényleg sokat dolgoznak, nincs annyi sikerélményük, mint amit megérdemelnének. Igazán nagy bajnak azt tartom, hogy tényleg elég sok az egyetemen a máról honlpra élő ember, akik eleve olyan munkaerőlesét visznek ki a vállalatokhoz, amit jobb lenne nem kívinni. Az ónként vállalt fegyelm nem sok szerepet kap életükben. Nem elég szigorilag önmagukkal szemben a hallgatók. Még ha is azt pontozzák maguk között a hallgatók, akik könnyen érnek el eredményeket, akik lógnak s akik felületesek, de brilliroznak. S itt részint az oktatóknak, részint a KISZ-nek kellene sokat tenni. Az értékelés kényes pontja, hogy ha az oktató a hallgatók nem vagy félreismerésben kinyilatkoztat valamit. A hallgatóknak meg kell erősíteniük ezeket a véleményeket. Sőt tapasztaltam, hogy ók maguk sokkal élesebben, erősebben bírálják, értékelik egymást — és mégis kevésbé romboló, mintha a tanár tette volna meg a bírálatot.

Az április 4-i ünnepségen kapta meg dr. Szabó Katalin adjunktus kiváló pedagógiai munkájáért a Művelődésügyi Minisztérium kitüntetését. Ezzel a kitüntetéssel amely az idén először került kiosztásra, a minisztérium hagyományt teremtő célzattal a Forradalmi Ifjúsági Napok keretén belül olyan fiatal oktatókat jutalmaz, akik már eddig is lelkes és eredményes oktatói. nevelői, tudományos munkát fejtették ki.

Szabó László

Április 11.

A költészet napja

Költőnemzedék vagyunk. Nyelvünk sajátos, egy nyelvhez sem hasonlítható szerkezete, hangzásozata igen alkalmas a ritmikus, lüktető beszédre; hagrendszere, s az egy fogalomra alkalmazható számtalan árnyalatot tartalmazó szókészlete, a rímek alkalmazása. Népünk hamar felfedezte e gazdagságot, élt vele, s kialakította belőle hatalmas népdal-, ballada- és mesekincsünket. Történelmünk mostoha volt, útját állta a prózairodalom folyamatos, módszeres kialakításának, így minden közösségi indulatunk pillanat szülte, de mégis értékálló költészetbe csapódott át.

Büszkének vagyunk erre, de hajlunk arra is, hogy természetesen vegyük a fényt. Emlékeinkben megmaradt az iskolai kötelező versek hangulata, ha költészeletről hallunk, Petőfi, Ady neve villan fel tudatunkban, de csak nagyon kevesen tudunk lépést tartani a lírával mai mozgásával, társadalmi szerepével. Április 11-én, József Attila születésének napján, a költészet napja alkalmából érdemes erről elgondolkozni.

Baranyi Ferenc

Ars poetica

Csak annyi kell, hogy felborzold a bőröd holtig vizet idéző simaságát, versed nyomán legyen angyal vagy ördög indulatú az egykedvű, puhányság, csak annyi kell, hogy ezek mellkasából kihalladjon a szívnek rejtelméről — s ne fejtsd meg, zajját csak felfokozni légy te bátor a lelkekben zajló történelmek, csak annyit kell, hogy valld be verseidben, mit megvallani magadnak se mernél, mert jóvátenni így tudod — vagy így sem — az erendőt bünt, hogy megszületett. Csak annyi kell, hogy ez mind egyre kelljen, másíthatatlan sorsként a szívedben.

Kölös Lajos

Lomb közt bó

Óregek tánca:
topogó,
madarunk lába:
lopkodó.
Figyeled régen,
sip, dob, szó
üteme vénebb,
tért oszto,
időben lobban,
forrasztó,
kezükben ott van:
fáradsz, óh?
Figyeled régen,
gyorsulón
nem váltják mégse
kapkodón
a szálát. Ringnak
már utóbb
egy helyben: bing-bang,
mint hajók:
dokkban a terhünk,
dalt hozón.
Mivé is lettünk?
Jár a ló.
topogó.
Életet járt az:

dagadó
szívről. Figyeled,
forduló
nincs több. Mit jelent?
Sip, dob, szó
hallgat. Ziháltan,
fűjtaton
lesik, ki látta?
Jár a ló.
Óregek tánca:
topogó,
madarunk lába:
sip, dob, szó.
Figyeled, térdük:
holdsarló.
Ki érti? Elünk
s így van jól?
Óregek tánca:
topogó,
életet járva:
patkoló,
madarak lába:
sip, dob, szó. —
ÓREGEK ALMA:
LOMB KÖZT BÓ.

Színház

M-A-D-Á-C-H

Labdázó arkangyalok fogadják a 25. Színházba érkező nézőket, akik ezúttal a változatosság kedvéért a színpadon foglalnak helyet. Mind egyik labdára egy-egy betű van festve, összeolvasva épp a Tragédia szerzőjének nevét adja ki. Ily módon kétszeres a szentségtörés, hiszen nemcsak az égiekkel, hanem Madách-csal is játszának. Játsszanak színházat a szó legtisztább, legősibb értelmében, játszanak Madách költészetével és gondolataival, úgy hogy a madáchi szavak új összefüggésekkel, új aktualitással telnek meg. Egyetlen mondat sem hangzik el, mely ne a Tragédiából származna — mégsem Madách művét lát-hatjuk.

A darab két magatartási-pus drámai konfliktusa. Az egyiket, melyet az Úr képvisel, a bigott önelégültség, az önmaga alkotásába beleszédült ember magatartása, mely a haladás, forradalmi változás kerékkötője. A másik álláspont Lucifer (maszkja Jézus-sá emlékeztet) aki leszáll a világra, hogy bebizonyítsa, a távolról oly tetszetősnek tűnő, retusált társadalom emberközlől nézve nagyon is ellentmondásos, megváltoztatásának szükségessége elkerülhetetlen.

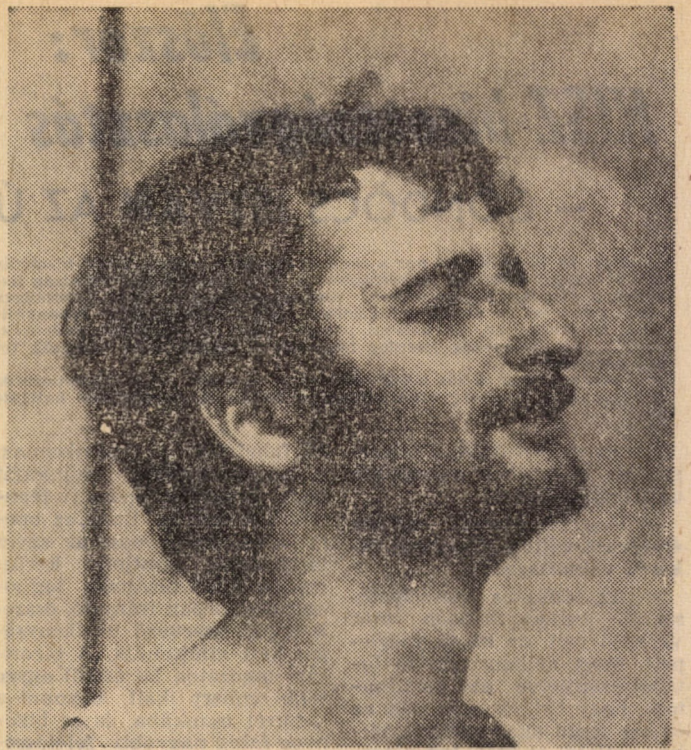
Manapság sokat vitatkoznak a forradalmiságról, a nők helyzetéről a társadalomban, az ifjúságról. Akiknek a színház fogalma nem hatalmas kötelet, márvány elöcsarnokot és triádás hírességeket jelent, azok markáns gondolatokkal és véleményekkel távozhatnak e műhelyből. A szereplők bizonyítják, hogy a költő szavai e problémákra ma is időszerűek. Szöveg és zene, kosztüm és díszlet, játék és rendezés harmóniájából egyetlen disszonáns akkord sem esendül ki, pedig a virtuóz játék sokféle stílus ötvözetet. Szertelenség és fejelem, koncentráció és feloldódás, remek egyéni teljesítmények és mégis közösen szól az egész. Nagy jazz-zenészek bontják így ki a témát, találják meg benne mindazt, amit el tudnak róla mondani. Madách-improvizáció ez olyan fokon, hogy tested lebegni érzed, eszed és szíved lüktet az izgalomtól és a figyelemről, ől és számomra ez a hangulatot éreztetik a következő sorok is, amelyek a Mijéle föld alatti harc című versben olvashatók:

„En félek, nem tudom mi lesz,
ha álmod újra fölvet?
Kivánlak mégis kapkodón
hányom föld a földet.
A számban érzem mozkait
egy leszkó pokolnak:
mit rejt előlem, istenem,
mit őriz még a holnap.”

Szorongás, félelem, gyász, küzdelem, elmúlás, halál. Szomorú gondolatok, de éreznünk kell, hogy egy kicsit ez a terem alaphangulata. De nem véletlen ez. A csohányi életművet áttekintve észre kell, hogy vegyük, hogy az utóbbi években, s főleg talán az 1967-tel kezdődőekben, amikor is Kohán György festőművész halálával soha be nem gyógyuló sebet kapott Csohány, egyre erősödő szorongás érzékelhető a művekben. Az itt bemutatott alkotásokon talán az árulja el ezt leginkább, hogy a régebbi, csohányi képző-készítést, a kontúrral határolt homogén sík-részletek helyét átveszi a foltta terebélyesedő vonal, művei a fekete-fehér foltok dina-

taid, apró rezdüléseit, szemvil-lanásait. Es szórakozhatsz és nevelhetsz és gondolkozhatsz és sírhatsz és dúdolhatsz, de egyik pillanatra sem lankad-hatsz. Másfél óra az egész, de utána ki kell fújni magad és miközben lebotorkálsz a lépcsőn, veszed csak észre, hogy amit az egész földgolyónak hittél, csupán négy közönséges fémlemez és a menyország egy vastraverz volt. Olyan emberek munkáját látta, akik hisznek önmagukban, hisznek abban, amit csinálnak, tudják, mit akarnak és nagyon tehetségesek.

— farkasházy —

Napraforgó Fotó: Kiss Zoltán

Ó, itt egészen más...

Beszélgetés Mándy Ivánnal

Novelláiban, és egy regényében is, gyakran bukkan föl és jut főszerpéhez egy agrár-szakadt alak — ki fénykorában a bajnokcsapat tartaléka is volt már — Csempe-Pempe, a játékos-szerző. Mit akar ez az ember? CSAPATOT!

— A sportban nagyszerű dolog, hogy benne túl lehet lépni mindenféle ellenségeskedésen, hogy idegen embereket képes közös élmények részeseivé tenni, közösséggé kövacsolni. A csapat a lényeg (és e fogalmat bővíthetjük a házig és tovább)! Valamiképpen mind összetartozunk.

Egy helyen így vall hivatásáról: ... Maradt a belső világ. Meg ami az élményekből ebbe belefutott. Mit akarhat egy író? Bármilyen meglepő, írni. A tehetsége törvényei szerint. (Élményforrás)

— Kamaszkoromban a Budai 33 volt az én csapatom. Pontosan nem tudom már megmondani, miért. Talán megragadt az a hősies küzdelem, amit évről évre a kiesés el-jen vívtak, talán azért, mert nem volt saját pályájuk, és mindig idegenben játszottak. Vagy Zsák Károly, a legendás kapus, akinek klubhűsége szinte példa nélküli, vonzott hozzájuk? Követtem őket minden mérkőzésükre a fővárosban. Így ismerkedtem meg a focival és ami számomra különösen nagy élményt jelentett, a tribünök világával. Ennek a hangulatnak megörökítése sokszor kérésztelt írásra.

(... De ahogy belépett a pályára, elmosolyodott. Ó, itt egészen más, mint abban a füstös kocsmában vagy az utcán. Előfúrta fejét a vállak között, sportlapot lobogtatott a szél, zöld, kék, sárga cédlukák röpködtek a levegőben, telt sörszékancsok csordult a napfény. Újabb és újabb arcok jöttek a bejárat felől. — Tökmagot tessék, tökmagot! — Friss a söröm!

Csempe-Pempe nagyot szípiantott, mintha

egyszerre akarná magába szívni a pálya levegőjét, aztán fölment a lelátóra a nagytribün mellé és az üres zöld gyept nézte, a tömeg hullámszáját, ahogy ringva összehajoltak az arcok...)

Régi idők focija. Kritikusok nagydija — családott közönség.

— Talán több focit vártak. A film célja pedig inkább az atmoszféra érzékeltetése volt. (Úgy érzem, régebben mintha meghittebb, otthonosabb lett volna a pályákon a légkör. A szurkolók hűségesebbek voltak csapataikhoz és tisztelték a játékosokat.)

Az írók témaválasztásuknál mellőzik a sportot, mert egyesek szerint nem nyújt elég mély lélekábrázolási lehetőséget.

— Nagyképűség, melynek a mi irodalmunkban szinte már hagyományai vannak. Karinthy Ferenc ragyogóan meg tudta írni a kiöregedő sportoló vívódsáit, küzdelmét a színemmaradásért, míg végül már önmaga torz-képe lesz, s csak egy mozdulata marad, amit meg tud őrizni, s amiről emlékezni rá. A sport: rengeteg élmény nyújt, s egy sportoló pályafutása nem más, mint küzdelem, sikerek, kudarcok sorozata. Óriási anyag egy író számára!

— Agrém, ahol a sport már átcsap önma-ga ellenítébe. Nem egészséges és nem sport-szerű. Meg kell őrizni a sport egészséges szellemét, mert ez a tisztaság legnagyobb értéke.

Még néhány szó a fociról. Mért nem megy, mit kellene tenni, hogy megint menjen?

— Fölbukkan mindig néhány tehetséges játékos, figyelem őket, mi lesz velük. Sajnos, többnyire elkallódnak.

Búcsúzól Mándy Iván a következő sorokat írta a füzetében.

„Tulajdonképpen, ahogy hittem a régi idők futballvilágában, úgy hiszek — bármily furc-sa — a mai idők futballvilágában.”

Bánki András

Csohány Kálmán A KINIZSIBEN

Új és nagyszerű kiállítási helyiséggel gyarapodott egyetemünk: a Kinizsi kollégium átalakított olvasóterme több fővárosi kamara-kiállítóteremmel fölveszi a versenyt. A terem a leendőcéhez mért, igen komoly tárlattal nyitott: Csohány Kálmán grafikáit mutatja be. Csohány kétszeres Munkácsy-díjas művész, akinek az idén április negyedikén, tehát éppen akkor, amikor művei a mi kollégiumunkban láthatók, az Erdemes Művész kitüntetést adományozták.

Csohány 1925-ben született Pásztón. Középiskoláit 1944-ben fejezte be Salgótarjában. Ezt követően egy évig a Csiki havasok fakitermelőnél dolgozott. Majd szénbányász, később vasúti pályamunkás lett. 1947-ben felvételizett a Képzőművészeti Főiskolára, ahol azután 1952-ben szerzett grafikus diploma-t.

Már főiskolás korában, 1951-ben, jelent meg általa illusztrált szépirodalmi alkotás. Ettől az időtől kezdve egészen mostanáig folyamatosan illusztrált, illetve dolgozott a könyvkiadásnak. Azért éreztük szükségét, hogy pontosítsam a kifejezést, miszerint nem illusztrált, hanem a könyvkiadásnak is dolgo-

zik, mivel éppen Csohány Kálmán az egyike azon grafikusoknak, akiknek munkássága nyomán az illusztráció fogalma több, más lett, mint azt az előző grafikusnemzedék értelmelte. Csohány keze alatt ugyanis egy illusztrációnak készült grafika önálló műalkotássá válik. Túl az irodalmi szöveg részleteinek képi eszközökkel való megfogalmazásán, Csohány Kálmán tipizálni tud — akár figurát, akár hangulatot, érzést. A Kinizsiben is kiállított, Pilinszky-vershez készített rézkarc — amellet, hogy a többi bemutatott alkotással azonos rangú és igényű lap — egy olyan alaphangulatát éreztetik Pilinszky költeményének, amely nemcsak ahhoz az egy, konkrét vershez illik, amely a művészt meghihette, de Pilinszky költészetében mássútt is felbukkanó életérzésről beszél. Nem tudom, hogy ezt a lapot melyik mű ihlette, de számomra ez a hangulatot éreztetik a következő sorok is, amelyek a Mijéle föld alatti harc című versben olvashatók:

mizmusán épülnek. Különösen jól megfigyelhető ez a másik nagy alkotótárs, Kondor Béla emlékére készített lapokon. A Fekete virág sorozat, mely egyértelműen pozitív emléket állít a nagy magányos alkotónak, a 60-as évek Derkovitsának, a profétái elhivatottsága Kondor Bélának, olyan döbbenetes tragédiát, kételkedést, magarahagyatottságot, humanizmust mutat, amely méltó mindkét alkotóhoz. E sorozat hatodik lapjának alcíme is „A fekete virág”. A mű: egy egyedülálló virágot kikapálni akaró kezűt ábrázol. A szerkezeti elemek: a virág, a kapanyél, a kapa feje és a föld zárt négyszöget alkot. A művészi sürités és a lényegtelen elemek elhagyása itt abban nyilvánul meg, hogy a kapa-öl személynak mindössze a kézfeje lát-szik. Am ez a merev tartású kéz, amint a kapanyél szilárd, keményvonalú vízszintesével találkozik, egy rettenetes elszántságot tükröz: a fekete virágot, Kondor Bélát, az ő művészetét fenyegető erők elszántságát és kemény merevségét mutatja ez. Am a kapa feje már közel sem ilyen biztos rajzú: a néző sehol nem látja, nem érzi a kapa élet, nem tudhatja, hová is süjt le valójában. Mindezek az elemek a képen kontúrral jel-zett, de fehérrel megszólaló foltokként jelenlkeznek. Erre felel az fekete virág fekete foltja, s biztosan rögzített helye, melyet konkrétan kimond Csohány. A hangsúly tehát itt van, s ez azt mutatja: a virág meg-marad. Kikapálgat körülötte, arasson a halál, de megmarad! Mint ahogy Kondor Béla mű-vésze is megmarad, hiába az őt üldöző szakmai féltékenység, irigység, elkeseredett-ség, halál.

A Csohány Kálmán teremtette grafikai világról szólva még meg szeretném említeni azt a szintet már közhelyszerű kijelentést, hogy Csohány művei balladái tömörségűek. Talán az életpálya indítatása, a Csiki havasokban eltöltött év, vagy a bányai munkák tették, hogy műveinek szereplői mindig egyszerű, dolgozó, munkásemberek. Am mégis helytelen lenne Csohányt a népművészeti indítatású művészek közé sorolni. Hadd csatla-

kozzam itt Dévényi István művészettörténe-sz véleményéhez, aki Csohányról írt dolgozatá-ban kifejti, hogy Csohány sem folklorisztikus elemeket, sem ilyen témákat nem dolgoz fel. Őt mindig az általános emberi problémák érdeklik és érdekelték, művésze tehát általánosabb, átfogóbb, mint ahogyan azt több kritikus értelmezi. Az ilyen problémák meg-fogalmazásához gyakran saját szimbólumokat teremt, és ezekkel gondolkodásra késztetően, s egyértelműen mondja el humanus életfel-jogását: a jó legyőzi a rosszat. Az élet fája, az idő madara, az itélkezés anyaga gyakorta visszatérő jegye a művész alkotásainak. Ha figyelemesen, befojadásra nyíltan és gondolkodásra készen nézzük végig a kiállított grafikákat, hiszem, hogy e 20 lap után a csohányi szimbolika mindenki számára az a tiszta és őszinte rendszer lesz, ahogyan azt a művész használja.

Végül, még egy megjegyzést szeretnék fűzni az előző gondolatokhoz. A megjegyzés a következő: három éve ismerem az egyetem képzőművészeti rendezvényeit, de ilyen szín-vonalú kiállítás még megközelítőleg sem volt. Ez érthető, hiszen ez a terem most lett átalakítva ilyené, s az egyetemnek, éppen-úgy, mint a kollégiumoknak eddig nem volt igazi kiállításra alkalmas termük. De most vegyük észre, hogy lett! Nemcsak a Kinizsi-nek, az egész egyetemnek! Hiszen ez a kiállítás sem csak a kinizsieknek nyílt, hanem nekünk mindnyájunknak. Sőt, ha a kollégiumi szervezők tartani tudják a szintet, elérhet-jük, hogy a művészadalomban is figyel-met keltő kiállítássorozatok adhatunk ott-hont. Ami tehát az egyetlen cél lenne (de talán a legnagyobb): a jövő gazdasági szak-embereinek egy olyan kiállítássorozatát szer-vezni, mely az esztétikai érzéket helyes irány-ba fejleszti. Mert látunk kell azt is, hogy erre csak itt van lehetőség. Az egyetemi klub játékkaszino jellege nem bír meg egy ilyen volumenű kiállítást. Ez a kiállítás mind-annyunké, az egész egyetem büszke lehet rá, s még április 15-ig látható is!

Chikán Bálint

Kollégiumi Napok '74

Viszontlátásra 1975-ben

Brillíroztak a vásznon

Már csütörtökön este fél 10-kor a vetítésre áramló (mit áramló, özőnlő) „éjszakai baglyok láttán lehetett látni, hogy jó szolgálatot tett az előre kiadott műsorfüzet, az előzetes propaganda és nagy érdeklődés kíséri majd az idei Koll. Napok rendezvénysorozatát. Arra azért senki sem számított, hogy már a vetítés előtt fél órával megtekinthető a Kinizsi Klub és a kezdetre már friss levegőt is alig kapnak az újonnan érkezők. Pedig, ha a tömeg tudta volna, hogy jó Szabó mesterünk elfelejtett kártyákat hozni a vetítőhöz, és vért izzadva kézzel tékereseli a filmeket már vagy húsz perc ide-oda, nem ült volna olyan nyugodtan a helyén. De hát ilyen a művészors. Azért persze dicséretet a nagy mágnusnak, hogy ilyen körülmények között is jóformán balesetmentesen

(tudni illik nem verték meg a szakadások miatt) úszta meg az estét. Az amerikai profi kosarasok, akiknek ez a nagy érdeklődés szót, ugyancsak brillíroztak a vásznon. Még Spielmann csapatkapitány is csettintgetett, aki természetesen felhozta a fiúkat a tornateremből, hátha látnak valami újat, de a vetítés fél-idejében „nincs új a nap alatt” felkiáltással gyakorolni vitte legényeit. A műsor második részében egy szerencsétlen (nem is tudom, milyen műfajú) kisfilm alaposan megcsappantotta a nézőközönséget, a Balázs Béla Stúdió kisfilmje alatt pedig érthetetlen módon jóformán kiürült a terem. A felmerülő kérdés összetett: az időpont volt késő, a filmek voltak ismerősök, vagy netán a közönség ígérenyt, izlését kell fejleszteni?

Rongyosok a folyosón

Vidámságot ígért, pazar mulatságot adott a péntek esti Rongyos Bál. Nem kis izgalmossal készültek a szervezők erre a bulira. Sikerül-e megismételni a tavalyi Ráday-s hangulatot, összefőn-e a várt közönség. Volt, aki más miatt aggódott.
— Hallottad? Hétszáz üveg sör van. Ki fogja ezt meginni? — sópánskodott valaki délután a porta előtt. Ehhez csak annyit, este 11 körül árukollástól elgyötört hangú emberek könyörgtek egymás-

nak, hátha tart valaki magánál hajszeszt. De ne vágjunk az események elébe, halad-
junk szép sorjában.
Tizenkilenc óra körül előtt illegő-billegő, folyosón surranó rongyosokat lehetett látni mindenfelé az épületben. A bejáratnál viszont belvárosiasan kilgancolt tengernyi idegen nép nyüzsgött — rongy nélküli, s hatásukra sajnos a már „megtéptek” közzül is sokan visszavették hétköznapivá. (Hol maradt a

Versenyenben a Mrs. (Rihe) Rongy címért

máskor oly szigorú DB ellenőrzése!)

Huszonnégy óraker javában állt a bál, s a tömeg is. Egy gombostűt nem lehetett leejteni. Nem hivatalos jelentés szerint 400-an voltak). De a hangulat már megindult fel-felé a lejtőn. Aki nem volt elég rongyos, annak elég volt, ha beült a táncolók közé. Az első szünetben nem várt kellemes meglepetés gondoskodik az unaloműzésről. Furcsa ment élen fél szeme mögött állg felismerhetően Halász Gézu vezette kis csapat lépett a pódiumra. Kezükben trombita, gitár, labor, sip, dob, nádihegedű, de főleg sörösüvegek. A megdöbbentő látványtól elcsendesedő tömegnek Gézu bejelentette az új magyar supergroup, a Primitiv együttes fellépését, mely bár még ismeretlen, de máris rendkívül tehetségtelen zenészekből áll. A különleges hangszereken játszó tagok bemutatása után rázendítettek műsorukra, mely frenetikus sikert aratott, különösen a fúvósok-szívósok kórusa nyuggőzte le hallgatóit. A háromtagú „bráss” a sörösüvegek virtuóz mesteret, melyet nemcsak fújni, hanem szívni is tudtak. Ezt a műsor folyamán többször is megmutatták.

Mialatt a klubban Primitivék szórakoztatták a közönséget, a tornateremben már készülődött a két rivális, a Kinizsi és a Ráday kosárcsapata. Lassan hagyomány lesz, hogy a Koll. Napok alatt megmérkőzik egymással a két legény-

ség, de arra még gondolni sem mertek, hogy 250 néző hangpárhajára kapják fel éjjel 11-kor a szomszéd épületben lakók a fejüket. Még Imre bácsi sem emlékezett, mikor volt utoljára ilyen pokol a tornateremben. A nagy derbyt végül nem mindennapi izgalmak után a Kinizsi nyerte

S ekkor történt a tragédia. A büfében elfogyott a sör. A kiszáradt torkoknak már csak a Miss (rihe) Rongy és a Mr. Rongy címmel járó italok jelentettek némi reményt. Ennek ellenére az éjjeli választáson elég kevés rongyos mergette megmutatni magát, a közönség előtt. Furcsa volt, hogy a közönség és a szereplők zöme is közgázos volt, akik tényleg a maguk szórakozására jöttek el erre az estére, mert a belvárosi közönség nagy része üveges szemekkel, bárgyún ücsörgött a fotelokban dohos unalmai árasztva maga körül. A verseny szorosságát bizonyítja, hogy mindkét kategóriában megosztott díjat adtak ki, sőt vegyespáros címmel is odaítélt egy üveg bort a zsűri.

Nem, nem, nem, nem meggyünk mi innen el — szeretjük volna énekelni éjjel egykor, mikor a zenészek pakolni kezdtek. Tényleg kár volt ilyen hamar befejezni ezt a jó bulit, melynek egyetlen szépséghibája a sok túl jól öltözött idegen volt. Mikor tudunk végre egy hasonló jó hangulatú, de csak közgázos Rongyos Bált rendezni? Talán jövőre.

Megerkezett a staféta Törökbalintről

Fatányérosért

Vasárnap délelőtt 10-kor még senki nem tolongott a három rendezőn kívül a porta körül, hogy alkotni szeretne a vasárnapi ebédért (a fatányérosért és a sörökért). Ennek a részvétlenségnek csak két oka volt. Vagy aludtak, vagy Komjáthyt hallgatták a leendő résztvevők. Mindenesetre úgy tűnt, az alkotó vetélkedő ezúttal eimarad. Aztán hirtelen valakinél villant az isteni szikra és 10 perc múlva Komjáthy már a kolesz előtti téren bimbólt, aki aludt felébredt, aki a szobájában kuk-

solt, az lejtött, mert a koi előtti téren napozhatott is. Félórán belül több tuat alkotás tarkította a falakat, a kövezetet. Az első díjat végül a fiú VII. emelet nyerte. Ők több okból is jól jártak. Nem kellett bemenniük a menzára, mert övék lett a fatányéros, és pontosan ott lehettek a sportfilmek vetítésének kezdetén is. Füzessy Zoltán a KSI edzője hozta el profi ökölvívó kisfilmjeit a mintegy 100 főnyi érdeklődőnek. Remek műsora „jó szövegek” méltán aratott tapsvihart.

Monstre vetélkedő

A magyar labdarúgó-csapat délutáni győzelme után mar csak a monstre vetélkedő hiányzott a sikeres nap méltó befejezéséhez. Rendezők kicsit izgultak a tavalyi érdeklenség miatt, de idén minden kollégium (kivéve a Markarencó!) népes csapatot küldött, sőt az oktatói kar is nevezett a versenyre. És a klub nagyterme zsúfolásig megtelt. Nagy érdeklődés közepette futott be Törökbalintről a mintegy 30 fős staféta, mely a „vidéken” élő kollégisták üzenetére hozta. Az est megkezdése előtt Csóhány Kálmán grafi-

kus művész kiállítását nyitották meg a Kinizsi új kamara kiállításhoz. A Szombathelyi—Fekete játékvezetői páros irányította vetélkedő remek hangulatban indult, s az est folyamán a résztvevők ehhez csak hozzátenni tudtak. Igaz, ebben nagy szerepe volt, hogy a műsor nem száraz észtornára épült, hanem a játékos, kacagató feladatokra. Méltán aratott nagy sikert az állathangutánzó, műmiatekerő, a dugóhúzó verseny, vagy a női kapura rúgás. Nagy érdeklődés várta a kollégium egyetemi éléről

Falrengető derű a vetélkedőn

szóló 5—10 perces vidám műsorokat, és a közönség nem is csalódott. Szellemes, kacagásra készítő diákhumort élvezhettünk. Különösen a szakkollégium, s a Kinizsi által bemutatott paródiák színpakáztak. A feladatok végső értékelése után a pezsgőket a szakkollégium csapata nyerte, a Rá-

day-s, valamint az oktatók csapata előtt. A győzelmet a hazatérők rögtönzött karnevál keretében tudatták a Veres Pálné utcai kolesz minden lakójával. Az épületben körbezakató vidám társaság sokakat készítetett meg a késő esti órákban is csatlakozásra.

„Hangverseny Bangladesért”

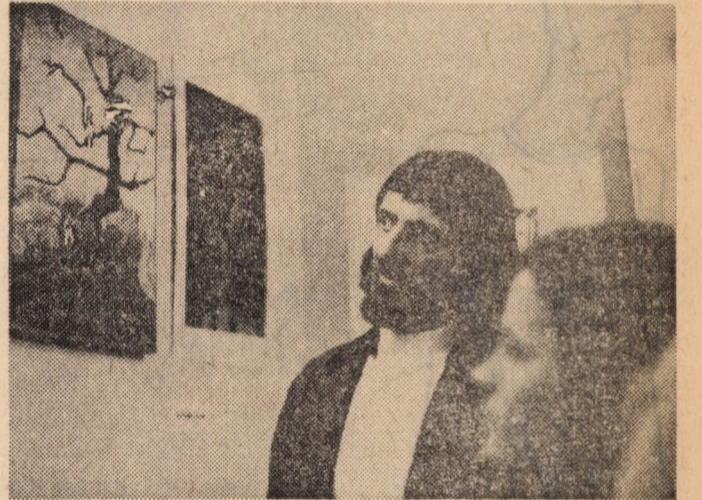
A Kollégiumi Napok rendezvényorozatának legnagyobb közönséget vonzó műsora alighanem a Saul Swimmel rendezte színes amerikai film volt. A bengáli nép szabadságharcának vérbe fojtására tett pakisztáni kísérlet, amely, halottak tizezreit, menekültek millióit jelentette, kihívta az egész világ felháborodását. A Bangladdel való szolidaritás közös érzése adta a popzene legkiválóbb képviselőinek azt az ötletet, hogy egy jótékony célú hangversenyt rendezzenek. A koncert szervezője — George Harrison — valamint a beat és a rock más neves csillagai adtak egymásnak találkozót, hogy segítsenek egy akkor éppen szűletőben levő országra, Banglades éhezőin. A popzene talán eddig legnagyobb szabású találkozójára zajlott le a New

York-i Madison Square Gardenban. Ringo Starr és George Harrison, a két egykori Beatles-fiú éppen itt játszott újra együtt — ötévi szünet után. A bangladesi éhezők nyomorát Ravi Shankar igyekezett tolmácsolni. Eljött a hívásra az egykori Cream együttes bosszorkányos szológitárosa, Eric Clapton, a remek Billy Preston, a költő-énekes Bob Dylan is. A koncertről nemcsak filmet forgattak, ott voltak a nagy rádió- és tévéállomások is, a műsor zenei anyagát pedig felvették hangrejtőre. A filmen színpompás zenésztalálkozót láthattunk és élvezhettünk azóta világszámokká lett dalokat. A „Hangverseny Bangladesért” április 3-tól már több fővárosi filmszínház műsorán megtalálható. — mp —

Kiállítás

A kollégiumi napok keretében március 30-án, délután 4 óraker képzőművészeti kiállítás nyílt a Veres Pálné-kollégium klubtermében. A megjelent érdeklődők számára Horváth Olivér főiskolai docens, festőművész nyitotta meg a tárlatot, és mutatta be a megjelent fiatal pécsi alkotókat.

Székely Szabó Gábor, Kovács Judit, Késmárki Zoltán, Valkó Anna, István László és Szatyor Győző alkotásait április 15-ig lehet megtekinteni a klubban. Témáikra, motívumaikra a népművészet van hatással. Sok sikert és további szorgalmas munkát kívánok mindnyájuknak!

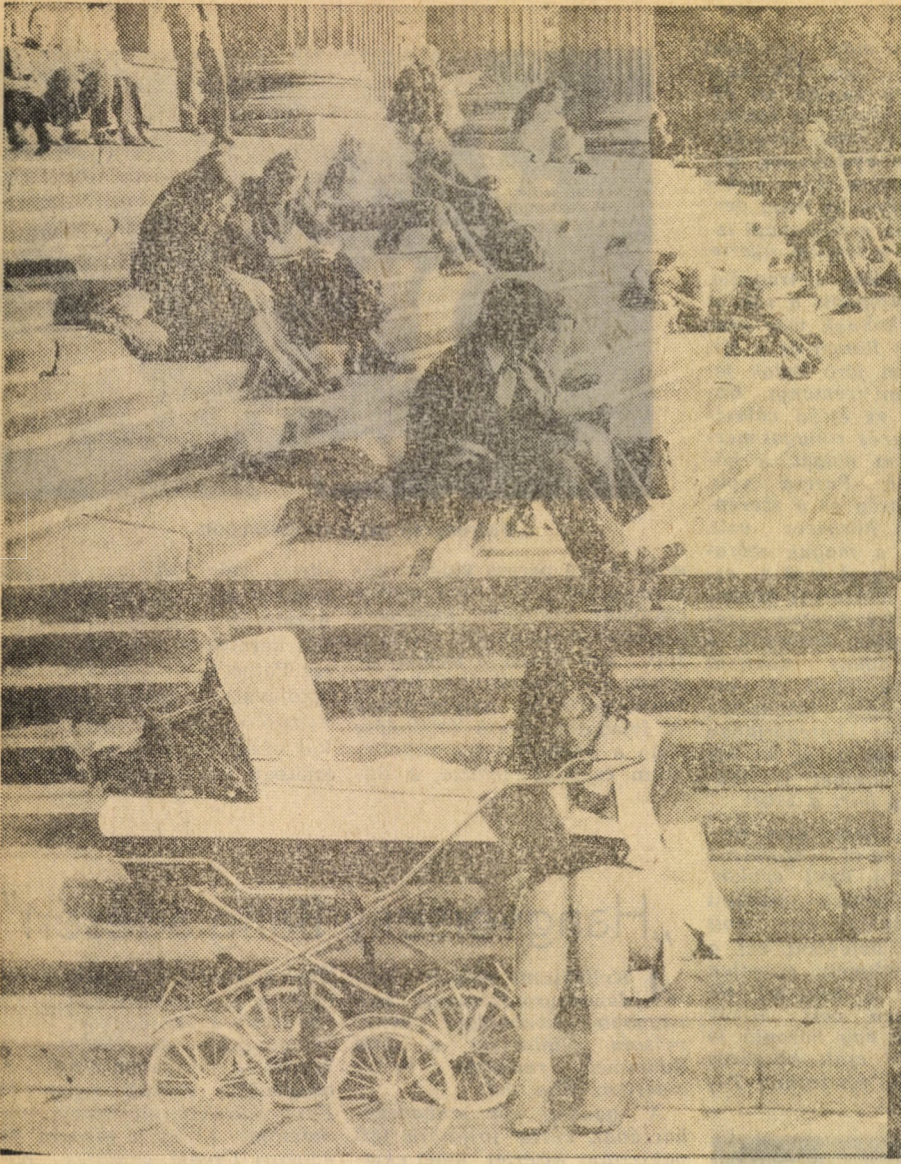

A „Veres Pálné” tárlatán

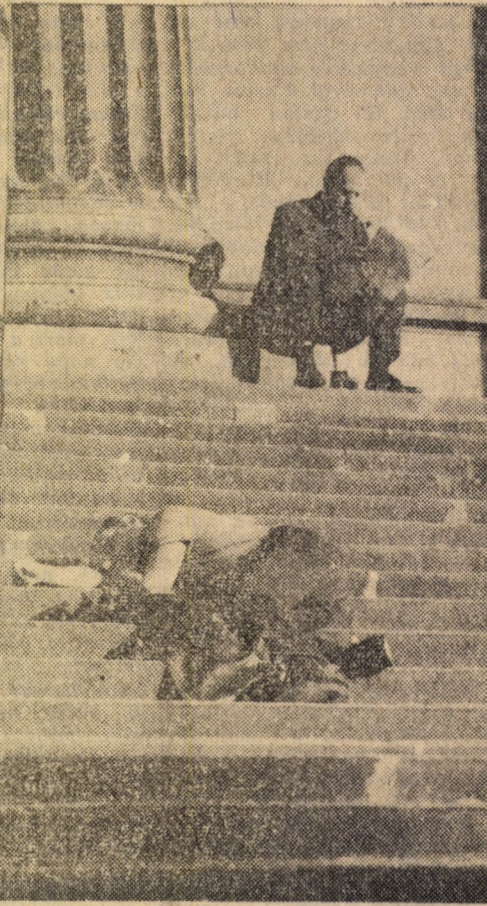
Sportműsor

Március 28-án, csütörtökön az asztalitenisz-bajnokságokkal vette kezdetét a kollégiumok közötti sportverseny. A fiúknál hat, a lányoknál három csapat nevezett. A színhely a Kinizsi és a Ráday utcai kollégium volt. Mind a lányok, mind a fiúk versenyt a Kinizsi csapata nyerte. Pénteken délután nyolc csapat részvételével kezdődött meg a Veres Pálné Gimnázium pályáján a labdarúgóbajnokság. A győztes és egyben a kupa őrzője egy évig — a szombati döntő után a Szakkollégium csapata. Még pénteken este, a rongyosbál szünetében került sorra a Kinizsi—Ráday fiú kosárlabdamezőkzés. Szép számú közönség előtt a Kinizsi csapata győzött. A kosárlabda-baj-

nokságok vasárnap zajlottak le. A fiúk mezőnyében három csapat közül a Kinizsi került ki győztesen és őrzi a kupát; a lányoknál a Veres Pálné Kollégium csapata nyert. Valamennyi mérkőzés sport-szerű légkörben zajlott le, és a kupák „alapításával” — amiért ezúton mondunk köszönetet a testnevelési faszék vezetőjének — úgy érzem, egy nagy versenyorozat vette kezdetét. EZT AZ OLDALT ÍRTA ÉS ÖSSZEÁLLÍTOTTA: MOLNÁR PATRICIA, SEBŐK JÁNOS, ESZES ISTVÁN ÉS VLRÁG JÓZSEF.

TÖRTÉNELMI LÉPCSŐK

A dolgozatlap

En vagyok az, aki senkinek se kell. Engem olyankor szoktak elővenni, amikor a tanár nevezetű azt mondja: Na, vegyenek elő egy darab papírt, s írják fel rá a nevüket. Hát látják, ez vagyok én. Egy darab papír.

Leggyakrabban május és december közepén szoktak elővenni engem ilyenkor mindenki mintha megbolondulna egy kicsit. Nem szívesen jövök elő, mondhatom, nem szeretek kitépődni a füzetekből. Tulajdonképpen én nem is dolgozatpapírnak születtem, csak vannak, akik ezt nem tudják rólam. Itt van például ez a tanár nevezetű — diplomás ember, aztán még ezt se tudja. A legjobban azt szeretem, ha verset írnak rám, vagy pedig óra alatt a Juli levelet ír. De nem ám a tanárnak, hanem, hanem Mucuskának, aki ott ül az előtte lévő sorban. Es nem azt beszélek meg, amiről éppen szó van az előadásban. Az ilyeneket nagyon szeretem, mindig nagy nyereség voltam.

Az indigót viszont nem szeretem, egy sötét alak Sajnos, gyakran megcsúsz, hogy Liót nem megy előadásra, és megkéri Dömöt, írjon indigóval, hogy neki is legyen jegyzete. Ezt még csak elviselném, de kőztudott, hogy Döme nem szokott járni előadásra, így aztán megkéri Bélát, hogy írjon neki ügyis olyan miniegy, írjon már három példányban. Béla pedig megkéri... de nem is folytatom, mert olyan lealacsonyító, ha az emberről másolat készül, hogy mindjárt elfog a sírás.

Ez a sok integrál! Olyan, hátamint. S ki fizeti még nekem a sok rádiózást, áthúszást, ami egy-egy ilyen megszoktatásnál mind előfordul? Tán az OTP? A estiek, azok igen! Azt írhatnak, amennyit akarnak, az engem teljesen hidegen hagy. Mert olyankor nem engem lépnek, hanem a tanár nevű hozza magával. Bár ha jobban belegondolok, a tesztlapjai is sorsársak vagyunk, hiszen őt is elszakították társaitól, hogy egyetlen céljaira felhasználják. De hát így van ez nem tehetek semmit, ezért aztán csak csendesen lapulok a füzetben.

Aztán az se jó, ha valakinek eszébe jut, hogy ma még nem volt és pont én akadok a kezéigébe. Akkor már inkább jöjjön a dolgozat. Még mindig jobb.

Na, de van még egy, amit aztán ki nem állhatok. Az még csak hagyján, hogy rádióznak, összetépnék, írnak rám, de végül mégiscsak dolgozat lesz belőlem. S aztán a tanár nevű hazavisz és pirossal mindenféle hülyeségeket firkál rám. Hát kérdem én, kell ez valakinek? Ahelyett, hogy mindenki végezne a dolgát, nekiáll és csak úgy firkál.

Persze nem panaszkodni akarok. Ha összehasonlítom sorsom egy öregedő golyóstollbetéttel, még jó helyzetben vagyok. Vagy egy mosószappannal. A papírsebekendőről már nem is beszélek. Az ilyen egyszerűen eldobják, aztán megnézheti magát.

Engem viszont gondosan eltesznek. Egészen májusig megőrzik.

Akkor aztán egyszerre dobunk ki a többivel együtt. De mintha késsel szürkálnák a hátamat. S ki fizeti még nekem a sok rádiózást, áthúszást, ami egy-egy ilyen megszoktatásnál mind előfordul? Tán az OTP? A estiek, azok igen! Azt írhatnak, amennyit akarnak, az engem teljesen hidegen hagy. Mert olyankor nem engem lépnek, hanem a tanár nevű hozza magával. Bár ha jobban belegondolok, a tesztlapjai is sorsársak vagyunk, hiszen őt is elszakították társaitól, hogy egyetlen céljaira felhasználják. De hát így van ez nem tehetek semmit, ezért aztán csak csendesen lapulok a füzetben.

Dlupoholszky László karikatúrája

Csak sportszerűen!

Az a nagy megtiszteltetés ért a napokban, hogy részt vehettem az évszázad sportversenyén a Fuss a diplomáért keretében. A frissen mázolt Dimitrov téri stadionban került sor erre a rendezvényre.

Erdemes a szabályokról is ejteni néhány szót, hiszen új sportág révén kevesen ismerik azokat. A versenyzők négy vagy öt kört futnak, ki mennyit akar, ki mennyit választ. Nem lényeges a kijelölt pályán futni, de lehetőség szerint követni kell, lehet könnyökölni, ütni, vágni, esetleg segíteni másoknak. A versenyt figyelő bírók a kör két különböző pontján helyezked-

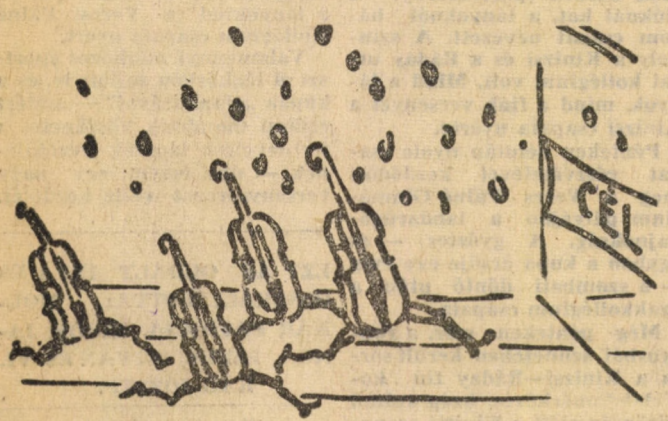
től a versenyzők, aki elesett, azt megtaposták, megrúgdosták, s néha felségítették. A verseny a végéhez közeledett, futott mindenki, ahogy tudott, nem volt idő megállásra, segítségére, futni kellett. Persze volt olyan, akinek volt ereje másra is. Például Bambula Jenő, ez a remek magyar fiú, aki még egy tédégátat is átvitt félgözzel, nem beszélve arról, ahogy a célszalagot átszakította (nem könnyű), arról a hallatlan sportszerűségről és eleganciáról.

Befutott mindenki, egyenként átszakította a célszalagot, ki hogy tudta, majd felsorakoztak eredményhirdetésre. Néhány szülő hangosan felsírt, a versenyzők szívéből

Havi 600-ért délibáb az IBUSZ-nál
Nagy János karikatúrája

HEGEDŰVERSENYP

nek el, előtűk mindenkinek el kell futni, s ha ez valamilyen okból nem sikerül, akkor ezt a manővert meg kell ismételni. A verseny érdekessége, hogy aki lefutotta a távot, érmet, azaz diplomát kap.

A rajtpisztoly hangos csütytök kiáltására elindult a körülbelül 500 főnyi ember-sereg. Az elején még vidáman futottak együtt, majd néhányan az élre álltak, s vezetni próbálták a mezőnyt, sőt egyik másik még a vizes-árookra is vállalkozott, hogy lássák a többiek, kívül állnak szemben. Ezzel persze nem hatottak meg senkit, nem is figyeltek rájuk, rohant tovább mindenki. Több pályát is elfoglalt némelyikük, nehegy más is előrefuthasson.

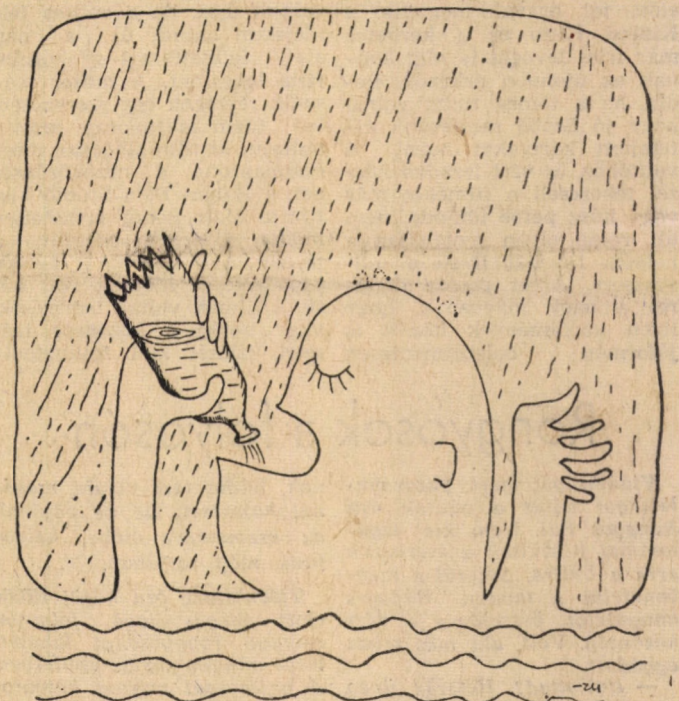
Az első kör után mindenkinek pályát kellett választania, itt késhegyig menő harc dúlt. Az első két-három pályán agyontaposták egymást, a többitől néhány gyenge felépítésű irigykedve nézte őket. A mezőny egyre jobban szét-húzódott, elszakadtak egymás-

pedig egy-egy nagy kő esett le, majd elindultak a következő verseny színhelyére.

Ezen a versenyen is bebonyosodott, hogy nyugodtan össze lehet hangolni a tanulást a sporttal, sőt össze kell hangolni. A verseny sajnós nem volt mindig a legsportszerűbb, így ezúton is kérjük a jövő versenyzőitől a szebb, tisztább versenyzést, bár lehet, hogy néha így nehezebb jó eredményt elérni.

— B —

KÖZGAZDÁSZ
A
MARX KÁROLY
Közgazdaságtudományi Egyetem
Tanja
Felelős szerkesztő:
Farkasinszky Tiborné
Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 257-207
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó:
Csolány Ferenc igazgató
Készült
a Szikra Lapnyomdában

Halász Géza rajza

Üzleti levél

Tisztelt Uram!

Nem tudom, érdekli-e önöket ajánlatom, de gondoltam, elmondom önöknek, mert igazi bombaüzlet lehet belőle: sokat hoz a konyhára, kevés befektetéssel. Mexikóban létesítenék egy nagy macskafarmot. A tervek szerint egymillió macskával kezdenék. Minden macska átlag 12 kölyköt szül évente. Ezek bőrt értékesítjük: kb. 20 centért a fehér, 40 centért a fekete bőrt. Az évi 12 millió macskabőr átlag 32 centtel számolva 3 millió dollár bevételt biztosít. Ez — a vasár- és ünnepnapokat kivéve — kb. 10 000 dollárt tesz ki naponta.

Egy jó mexikói szakmunkás naponta 50 macskát tud megnyüzni, 3 dollár 15 centért. A farm működtetéséhez 633 ember szükséges, így a tiszta bevétel több mint 8200 dollár lesz. A macskákat kizárólag patkányhússal etetnék, ezért a macskafarm mellett létrehoznánk egy patkánygazdaságot is. A patkány négyszer olyan gyorsan szaporodik, mint a macska, így ha egymillió patkánnyal kezdenénk, naponta négy patkány jutna egy macskára. A patkányokat a megnyüzött macskák belső részeivel etetnénk, vagyis minden patkány 1/4 macskát kapna. Úgy hiszem, nem szükséges különösebben magyarázni, milyen egyszerű az egész. A folyamat önfenntartó, és végig automatikusan működik: a macskák megeszik a patkányokat, a patkányok megeszik a macskákat, mi pedig megkapjuk a bőrt.

Kérem értesítsenek, ha ajánlatom megnyerte tetszésüket.

És végül, remélem, sikerül a macskát kigyóval keresztezni. Így évente kétszer vedlenének, ami nemcsak a nyüzés költségeinek megtakarítását eredményezné, hanem lehetővé tenné azt is, hogy két bőrt nyúzunk le egy macskáról.

Maradok tisztelettel:

X. Y.